

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ

P11 – Zpracování místního tématu z historie, folkloru, zeměpisu, hospodářství regionu a umění pro 8.–9. ročník ZŠ

Louny na konci 19. a počátku 20. století

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Česká republika

OBSAH

1	Vzdělávací program a jeho pojetí	3
1.1	Základní údaje	3
1.2	Anotace programu	3
1.3	Cíl programu	3
1.4	Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu	4
1.5	Forma	6
1.6	Hodinová dotace	6
1.7	Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny	6
1.8	Metody a způsoby realizace	6
1.9	Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace	8
1.10	Materiální a technické zabezpečení	10
1.11	Plánované místo konání	10
1.12	Způsob vyhodnocení realizace programu v období po ukončení projektu	10
1.13	Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu	11
1.14	Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití	11
2	Podrobně rozpracovaný obsah programu	12
2.1	Tematický blok č. 1 (Komentovaná prohlídka Loun) – 2 hodiny	12
2.2	Tematický blok č. 2 (Konstantin Biebl) – 4 hodiny	14
2.3	Tematický blok č. 3 (Louny na starých pohlednicích) – 4 hodiny	18
2.4	Tematický blok č. 4 (Co nabízí knihovna) – 2 hodiny	24
2.5	Tematický blok č. 5 (Bylo tu, není tu) – 4 hodiny	26
3	Metodická část	30
3.1	Metodický blok č. 1 (Komentovaná prohlídka Loun)	31
3.2	Metodický blok č. 2 (Konstantin Biebl)	37
3.3	Metodický blok č. 3 (Louny na starých pohlednicích)	45
3.4	Metodický blok č. 4 (Co nabízí knihovna)	53
3.5	Metodický blok č. 5 (Bylo tu, není tu)	57
4	Příloha č. 1 – Soubor materiálů pro realizaci programu	67
5	Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů	74
6	Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi	82
7	Příloha č. 4 – Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu	86

1 VZDĚLÁVACÍ PROGRAM A JEHO POJETÍ

1.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Výzva	Budování kapacit pro rozvoj škol II
Název a reg. číslo projektu	„Mít svět přečtený aneb spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání v Ústeckém kraji“ CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_032/0008225
Název programu	P11 – Zpracování místního tématu z historie, folkloru, zeměpisu, hospodářství regionu a umění pro 8.–9. ročník ZŠ
Název vzdělávací instituce	Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, příspěvková organizace
Adresa vzdělávací instituce a webová stránka	https://www.svkul.cz/
Kontaktní osoba	Jiří Starý
Datum vzniku finální verze programu	2. 1. 2020
Číslo povinně volitelné aktivity výzvy	KA 4
Forma programu	prezenční
Cílová skupina	žáci 8.–9. ročníku ZŠ
Délka programu	16 vyučovacích hodin
Zaměření programu (tematická oblast, obor apod.)	Louny na konci 19. a počátku 20. století Poznávání tradic a kultur a uchování si vztahu k vlastní identitě, kultuře, tradicím a jazyku a podpora zájmu dětí a mládeže o specifika vlastního regionu, včetně tradic a zvyků většinové společnosti i sociálních, etnických a kulturních menšin, podpora vzdělávacích projektů zaměřených na poznávání historie, tradic a kultury.
Tvůrci programu	Tvůrci: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová
Odborný garant programu	Garanti: Mgr. Martina Kaucká, Bc. Jakub Doležel
Specifický program pro žáky se SVP (ano x ne)	NE

1.2 ANOTACE PROGRAMU

Program za pomoci jednotlivých částí seznámí žáky s obdobím přelomu 19. a 20. století. Historii poznají žáci v regionálním i obecném měřítku. Seznámí se s urbanistickými proměnami Loun, s rozkvětem průmyslové výroby, regionální literaturou, se společenským a kulturním životem a osobnostmi dané doby. K získávání nových znalostí a dovedností budou využívat veřejně dostupné informační zdroje a databáze. Dále budou spolupracovat s paměťovými institucemi, jež se nachází v Lounech a jejich okolí. Při práci na úkolech programu budou žáci rozvíjet schopnosti v oblasti sociální, schopnosti sebe prezentace, obhajoby vlastních názorů, diskuze a tolerance ostatních. Také dostanou možnost využít svou tvořivost a fantazii při tvorbě tzv. recykloliteratury. Během didaktických her žáci uplatní dovednost řešit samostatně problémy a improvizovat. V rámci komentované prohlídky se seznámí s dochovanými architektonickými památkami 19. a 20. století. Navštíví ve Slavětíně rodný dům Konstantina Biebla a rozšíří své literární znalosti. Během exkurzí do muzea a knihovny získají žáci vhled do činnosti a prostor těchto institucí. Při didaktických hrách srovnají vzhled jednotlivých lounských lokalit. Zmíněné aktivity tak rozšíří jejich historické a kulturní povědomí o regionu, ve kterém žijí.

1.3 CÍL PROGRAMU

Program má několik cílů. Především si určuje za úkol rozvíjet klíčové kompetence žáků. Cílem je, aby byl žák schopen se efektivně učit, sám si učení organizovat a řídit, užívat běžné termíny a vyhledávat informace, aby byl schopen jednotlivé poznatky propojovat v širší celky, dokázal o získaných informacích diskutovat, samostatně řešit problémy a využívat získané vědomosti k hledání variant řešení, formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, tolerovat názory jiných, spolupracovat ve skupině a samozřejmě komunikovat v mateřském jazyce. Protože se program orientuje na přelom 19. a 20. století, je jeho cílem seznámit žáky s atributy dané doby a jejich regionálními obměnami. K těmto atributům patří: literatura a její osobnosti, kulturní a společenský život v Lounech, hospodářský rozkvět, stavební proměny města, dochované památky. Program též cílí na seznámení se s paměťovými institucemi v Lounech a možnostmi, které skýtají při získávání informací.

1.4 KLÍČOVÉ KOMPETENCE A KONKRÉTNÍ ZPŮSOB JEJICH ROZVOJE V PROGRAMU

Žáci během programu získávají vědomosti a znalosti o regionální a obecné historii, architektuře, poznávají společnost, politické smýšlení a běžný život lounských občanů na počátku 20. století. Pracují s texty, což přispívá k rozvoji jejich schopnosti komunikovat v mateřském jazyce. Recykliteratura u žáků výrazně podporuje kreativitu a fantazii a prohlubuje jejich praktické dovednosti. Při činnostech spojených s prací na programu spolupracují a prezentují své výsledky. V programu jsou rozvíjeny klíčové kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

Kompetence k učení

Při exkurzi v Oblastním muzeu Louny, v Městské knihovně Louny, během přednášek a komentované prohlídky, při vyplňování pracovního listu, při recykliteratuře

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

Při vyplňování pracovního listu, při recykliteratuře, didaktických hrách

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Při diskuzích po přednáškách, při vypracování pracovního listu, při komunikaci nad zadanými úkoly, při exkurzích

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje,
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Během celého projektu žáci spolupracují s přednášejícím, učitelem a mezi sebou.

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Při exkurzi v Oblastním muzeu v Lounech, během přednášky, během komentované prohlídky

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

Při recykliteratuře (tvorbě koláží), vyplňování pracovního listu

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

1.5 FORMA

Program je realizován prezenčně ve formě několika tematických celků. Ty jsou tvořeny přednáškami, didaktickými hrami, exkurzemi, diskuzemi, úkoly, které se zaměřují na rozvíjení tvořivosti, prezentací.

1.6 HODINOVÁ DOTACE

Rozsah programu je nastaven na šestnáct vyučovacích hodin (1 vyučovací hodina = 45 minut).

1.7 PŘEDPOKLÁDANÝ POČET ÚČASTNÍKŮ A UPŘESNĚNÍ CÍLOVÉ SKUPINY

Maximální počet účastníků je v tomto programu nastaven na 30 žáků osmého či devátého ročníku základní školy. Ideální je aktivitu programu realizovat s třídou o velikosti 22 žáků.

1.8 METODY A ZPŮSOBY REALIZACE

Metody slovní

Rozvíjí klíčové kompetence k učení, k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské.

Vysvětlování

Tuto metodu lze použít ve většině výukových situací. Pro tuto metodu je důležitý logický a systematický postup při předávání znalostí žákům. Vysvětlování má blízko k popisu, který se zaměřuje na pozorovatelné vlastnosti daného předmětu nebo jevu. Metoda vysvětlování bude použita u většiny tematických bloků, neboť je důležitá z hlediska předávání znalostí žákům. Vysvětlování v rámci programu bude doplněno samozřejmě dalšími metodami. Žákům bude vysvětlována činnost, kterou mají vykonávat. Vysvětlování se objeví při řešení dílčích problémů s realizací úkolů. Použito bude také při zodpovídání konkrétních otázek žáků, jež se budou týkat jednotlivých tematických bloků.

Přednáška

Přednáška je jedna z nejnáročnějších metod, jak z pohledu žáka, tak z pohledu učitele – přednášejícího. Jedná se o delší ucelený slovní projev, který se zabývá nějakým závažným tématem. Po stránce obsahové, formální i řečnické se jedná o jasně strukturovaný a promyšlený řečnický útvar. S touto vyučovací metodou se setkáváme hlavně u starších žáků. Přednáška bude použita během tematických bloků: Komentovaná prohlídka Loun, Konstantin Biebl, Louny na starých pohlednicích a Co nabízí knihovna. Přednáška bude prováděna realizátory projektu a kompetentními pracovníky muzea, knihovny a informačního centra v Lounech.

Práce s textem

Tato metoda výuky je založena na práci s textem. V dnešní době se rozšiřuje práce s textem zprostředkovaným moderními médii a především internetem. Práce s textem je založena na zpracování textových informací, díky nimž získáme nové znalosti. V této metodě je důležité žákovské učení. Práce s textem najde své uplatnění v tematických blocích Konstantin Biebl, Co nabízí knihovna, Bylo tu, není tu. V tematickém bloku Konstantin Biebl se žáci seznámí s texty Konstan-

tina Biebla dvakrát. Během exkurze do spisovatelova rodného domu a potom v době konání recykliteratury, kde s nimi budou pracovat aktivně a sami je pozměňovat a používat při vytváření koláží. V tematických blocích budou žáci ke své činnosti využívat publikace zaměřené na historii a architekturu Loun.

Diskuse

Je taková forma komunikace učitele a žáků, při níž si účastníci navzájem vyměňují názory na dané téma, na základě svých znalostí pro svá tvrzení uvádějí argumenty, a tím společně nacházejí řešení daného problému. Použita bude konkrétně v tematických blocích Louny na starých pohlednicích, Konstantin Biebl a Co nabízí knihovna. Je možné, že diskuse vyplyne z aktuální situace při realizaci jiných tematických bloků. Diskuze uzavírají přednášky. Žáci si během diskuse vyměňují s přednášejícím své názory a vznášejí dotazy. Sami v diskuzi reagují na věci, které je zajímají a týkají se dané problematiky.

Metody názorně demonstrační

Rozvíjí klíčové kompetence k učení, k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské.

Metody jsou založené na principu názornosti. Ve výuce je proto potřeba vycházet z předvádění jevů nebo z jejich zobrazení.

Předvádění a pozorování

Metoda předvádění zprostředkovává žákům prostřednictvím smyslových receptorů vjemy a prožitky, které se stávají stavebním materiálem pro následné psychické úkony a procesy. Velmi důležitý je výběr objektů a metodika jejich předvádění. Nedílnou součástí předvádění je pozorování, které jakoukoli demonstraci jevu doprovází. U přímého pozorování pozorujeme přímo předměty, jevy a u nepřímého pozorování jsou nám informace předávány prostřednictvím filmu či videozáznamů. Metodu předvádění a pozorování uplatní učitel především v tematickém bloku Konstantin Biebl, přímo při tvorbě na recykliteratuře. Učitel předvede názorně, jak se koláž vytváří, aby žáci získali přesnou představu o činnosti, kterou budou sami provádět.

Instruktaž

Je hlavně využívána v praktickém vyučování při tvorbě a rozvoji motorických, technických a pracovních kompetencí. Instruktaž musí navazovat na to, co již teoreticky známe. Použita v tematickém bloku Konstantin Biebl. Tuto metodu učitel využije při tvorbě recykliteratury. V průběhu tohoto tématu žáky instruuje v práci s nástroji.

Metody praktické

Rozvíjí klíčové kompetence k učení, k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské.

Tato metoda se zaměřuje na vlastní činnosti žáků, především se zaměřuje na praktickou činnost, která žákům pomáhá překonat odloučení školy od života. U těchto metod je důležité naplnit tyto principy: aktivizace všech smyslů, odpovědnost, orientace na konkrétní produkty, kooperativní jednání a zaměření na život.

Vytváření dovedností

Pod dovednostmi si představme žáka, který je připravený k nějaké činnosti, např. k psaní, počítání atd. V procesu utváření dovedností můžeme rozlišit několik klíčových momentů: aktualizace schopností a zkušeností žáka, orientace v situaci, aktivní hledání problémů, variace podmínek pro širší uplatnění dovedností a jejich přenos do nových dovedností. Použita v tematickém bloku Konstantin Biebl, v tématu recykliteratura. Žák při tvorbě koláže získává dovednosti v práci s nástroji, dále schopnost tvořit koláž.

Napodobování

Při napodobování dochází k tomu, že jeden člověk převezme od druhého člověka určitý způsob chování. Chování přebíráme především od starších lidí, kteří mají nějakou autoritu. Člověk napodobuje záměrně nebo bezděčně. Tuto metodu uvádím z toho důvodu, že se týká chování žáků při realizaci programu. Žáci napodobují chování učitele. Jeho komunikační projev a chování nesmí překračovat běžné normy slušného chování.

Produkční metody

Produkční metody zahrnují všechny postupy, úkony a operace, při nichž vzniká nějaký smysly registrovatelný produkt, výkon, výtvar nebo postup. Použita v tematickém bloku Konstantin Biebl. Žáci používají předvedené postupy, aby vyprodukovali umělecký objekt v podobě koláže.

Další metody

Rozvíjí klíčové kompetence k učení, k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské.

Metoda heuristická

Žák sám objevuje a hledá řešení úloh, vzdělavatel by neměl vše vysvětlovat sám, ale měl by nechat žáky hledat vše, co je jim dostupné, přiměřené a odpovídá jejich možnostem. Použita u tematických bloků Louny na starých pohlednicích, Konstantin Biebl, Bylo tu, není tu, Co nabízí knihovna. Hledání nových postupů a řešení využijí žáci při vytváření koláže. Zásadně je tato metoda využitelná při tzv. didaktických hrách (Bylo tu, není tu, Co nabízí knihovna). Žáci budou hledat zaniklé lokality v Lounech, k tomu využijí svých znalostí a svého logického úsudku. Ve druhém jmenovaném tematickém bloku budou v odděleních knihovny podle zadaných indicí hledat potřebnou literaturu.

Didaktické hry

Jedná se o hry rozhodovací, soutěžní, problémové úlohy, hry pro učení sociálním dovednostem, hraní rolí, simulační hry, hry pro osvojování jazykových a komunikačních dovedností. Použita u tematických bloků Co nabízí knihovna a Bylo tu, není tu, který je didaktickou hrou. V knihovně budou žáci pracovat s online katalogem, aby se propracovali k názvu publikace, kterou budou potřebovat pro plnění dalších úkolů. V tematickém bloku Bylo tu, není tu objevují zaniklé lokality Loun a využívají k tomu plánku města. Potom srovnají současnou a minulou podobu míst.

1.9 OBSAH – PŘEHLED TEMATICKÝCH BLOKŮ A PODROBNÝ PŘEHLED TÉMAT PROGRAMU A JEJICH ANOTACE VČETNĚ DÍLČÍ HODINOVÉ DOTACE

Tematický blok (Komentovaná prohlídka Loun) č. 1 – 2 hodiny

Komentovaná prohlídka Loun je zaměřena na architektonické památky z přelomu 19. a 20. století. Bude probíhat v centru Loun a jeho blízkém okolí. Žáci si prohlédnou nejdůležitější stavby, mezi něž patří radnice, budova knihovny, archivu a židovská synagoga. Po prohlídce historického centra bude komentovaná prohlídka pokračovat do Poděbradovy ulice, jež je zachovalým architektonickým celkem. Zde je věnována pozornost budově Gymnázia V. Hlavatého. Žáci se seznámí s osobností V. Hlavatého. Dále prohlídka pokračuje návštěvou starých lounských kasáren.

Tematický blok (Konstantin Biebl) č. 2 – 4 hodiny

Tematický blok je zaměřen na regionální literaturu, konkrétně na osobnost básníka Konstantina Biebla. Žáci si osvojí znalosti z díla a života tohoto spisovatele. Navštíví v rámci exkurze rodný dům spisovatele ve Slavětíně, v něm si prohlédnou výstavu předmětů, které souvisí s jeho životem. Po prohlídce následuje přednáška zaměřená na Konstantina Biebla. Přednáška postihuje i dobovou realitu lounského regionu, tzn. život měšťanské společnosti, další významné osobnosti, souvislosti s českou a světovou historií. Žáci své získané poznatky zužitkují v následující diskuzi. Po této fázi budou žáci dále aktivně pracovat v rámci tzv. recyklatury s texty a fotografiemi K. Biebla a tvořit koláž.

Téma č. 1 (Exkurze do Slavětína) – 2 hodiny

Žáci navštíví v doprovodu pedagoga rodný dům spisovatele Konstantina Biebla ve Slavětíně. Organizátor zajistí předem dopravu, v tomto případě autobusovou a vlakovou. V rodném domě je pro žáky připravena komentovaná prohlídka předmětů ze života Konstantina Biebla, po ní program pokračuje přednáškou o samotném spisovateli doplněnou o faktické poznatky z regionalistiky a historie. Přednáška je doplněna literárními ukázkami. Poté následuje diskuze a zodpovězení případných otázek. Exkurze zahrnuje i návštěvu rodinné hrobky rodiny Bieblů. Zde žáci poznají další zajímavé členy rodiny K. Biebla.

Téma č. 2 (Recykliteratura) – 2 hodiny

Recykliteratura je metoda práce s texty a fotografiemi. Žáci dostanou předem nakopírované texty K. Biebla a fotografie z jeho života. Texty si přečtou, přičemž získají další informace o básnickově díle. Texty následně rozstříhají a výstřižky se slovy z textu vlepují do nakopírovaných fotografií. Zde je prostor pro rozvíjení tvořivosti a fantazie žáků. Žáci se snaží tvořit vtipné koláže, které pak navzájem prezentují. Žáci mohou vypracovat více koláží. Zde záleží na realizátorovi, jaký čas určí pro tvorbu koláží.

Tematický blok (Louny na starých pohlednicích) č. 3 – 4 hodiny

V rámci tohoto tematického bloku navštíví žáci s učitelem Oblastní muzeum Louny. Zde si projdou jednotlivé expozice, prohlédnou si vystavené artefakty. Získají povědomí o rozdělení jednotlivých expozic. Následuje přednáška Louny na starých pohlednicích. Přednášejícím je PhDr. Martin Vostřel, lounský historik a autor stejnojmenné publikace. V úvodu představí činnost muzejních pracovníků. Skrze médium pohlednic představí žákům stavební rozvoj určitých lounských lokalit, poukáže na rozvoj železniční dopravy a průmyslu v Lounech na přelomu 19. a 20. století. Kromě toho žáci získají vhled do různých podob starých pohlednic. Přednáška je doplněna powerpointovou prezentací. Závěrečná hodina tematického bloku je věnována vypracování pracovního listu k danému tématu. Tím si žáci ukotví získané poznatky. Při práci žáci používají pro získání informací internet.

Téma č. 1 (Exkurze do Oblastního muzea Louny) – 2 hodiny

První téma se orientuje na činnost a fungování muzea. Žáci navštíví Oblastní muzeum Louny a jeho expozice. Porovnají jejich zaměření (historické, přírodní památky), seznámí se s rozčleněním expozic (podle historických období, přírodních lokalit, expozice stálé a přechodné). Poté následuje přednáška PhDr. M. Vostřela na téma Louny na starých pohlednicích. Přednáška je doplněna o obrazovou prezentaci. Přednáška ve své první části přináší žákům informace o práci v muzeu a ve druhé představuje proměny Loun na přelomu 19. a 20. století, jejich úpravy z hlediska průmyslu a dopravy, dalšího urbanistického rozvoje. Žáci také získají povědomí o zpracování a vzhledu pohlednic ze zmíněné doby. Po přednášce je prostor pro diskuzi nad prezentovaným tématem.

Téma č. 2 (Pracovní list) – 2 hodiny

Druhé téma je věnováno vypracování pracovního listu, který vychází z exkurze do Oblastního muzea Louny. Pracovní list se orientuje na architektonické památky, železniční dopravu a významné lounské osobnosti. Pro správné vyplnění odpovědí mají žáci informace, které získali během exkurze do Oblastního muzea Louny a další část informací naleznou na internetu. Nevyplněný pracovní list je uveden v materiálech použitých pro realizaci programu.

Tematický blok (Co nabízí knihovna) č. 4 – 2 hodiny

V rámci tematického bloku Co nabízí knihovna se žáci seznámí s fungováním a prostory Městské knihovny Louny. Získají poznatky o jednotlivých odděleních, pravidlech fungování knihovny. Naučí se pracovat s online katalogem.

Téma č. 1 (Exkurze do Městské knihovny v Lounech) – 2 hodiny

Realizátor paní knihovnice Marcela Langrová představí žákům činnost Městské knihovny Louny. Knihovnice seznámí žáky s knihovním řádem Městské knihovny Louny, představí historii knihovny. Realizátor provede žáky všemi prostory knihovny, ukáže jim jednotlivá oddělení, vysvětlí jejich funkci a jaké dokumenty si v nich mohou vypůjčit. Informuje o dalších provozech mimo hlavní budovu. Dále uvede informace o veškerých aktivitách, které provádí MKL, tzn. lekce pro předškolní děti, lekce pro školní děti a studenty, škola třetího věku a přednášky pro veřejnost s geografickým, historickým či společenskovedním zaměřením.

Druhá hodina je věnována didaktické hře. Jejím účelem je sestavit název publikace Louny, edice Zmizelé Čechy. Tuto knihu využijí žáci v další části programu. Pro účely hry budou žáci rozděleni do pěti skupin a s pomocí online katalogu budou vyhledávat příslušné dokumenty ve všech odděleních knihovny. V nich jsou založeny karty s napsaným číslem a písmenem. Z písmen sestaví název zmíněné publikace. Hlavním cílem je získat knihu, v níž jsou fotografie pro další část programu. Žáci se také naučí pracovat samostatně s online katalogem.

Tematický blok (Bylo tu, není tu) č. 5 – 4 hodiny

Téma č. 1 (Bylo tu, není tu) – 4 hodiny

Žáci se blíže seznámí s centrem města Loun a jeho nejbližším okolím pomocí edukativní hry. Formou poznávání, mapování a ilustrace si ožijí vzpomínky na mnohá již zapomenutá místa. Žáci budou rozděleni do pěti skupin. K dispozici budou mít knihu Louny (edice Zapomenuté Čechy), pět obrázků budov či míst v Lounech z období přelomu 19. a 20. století, mapu, na níž bude zaznamenáno těchto pět míst. Úkolem skupiny je místa v Lounech nalézt a zdokumentovat za pomoci fotografie do mobilního telefonu jejich aktuální stav a vzhled. V závěru tematického bloku se skupiny sejdou a odprezentují výsledky své práce ostatním týmům.

1.10 MATERIÁLNÍ A TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

Název	Typ
Kreslicí karton A3	
Papír do tiskárny 80 g/m ² A4	
Barevné papíry A4	Spotřební materiál
Lepidla na papír	
Pastelky	
Přenosné plátno pro prezentaci	
Vhodné knihy (uvedené v Popisu programu)	Ostatní vybavení
Nůžky	
Kopírka s tiskárnou	
Notebook	
Projektor	Elektronické vybavení
Stolní PC	
Mobilní telefon	

1.11 PLÁNOVANÉ MÍSTO KONÁNÍ

Celý program bude realizován v Lounech a Slavětíně u Loun. Konkrétně se jedná o tato místa: Oblastní muzeum v Lounech, Městská knihovna Louny, ZŠ Prokopa Holého Louny, rodný dům K. Biebla ve Slavětíně, slavětínský hřbitov.

Program může být také pro účastníky z jiných regionů realizován v rámci školního výletu, školy v přírodě, letního tábora apod., které se odehrávají v oblasti Loun a Slavětína u Loun.

1.12 ZPŮSOB VYHODNOCENÍ REALIZACE PROGRAMU V OBDOBÍ PO UKONČENÍ PROJEKTU

Formy a metody evaluačních nástrojů jsou voleny dle cílové skupiny účastníků a formě vzdělávacího programu. Lze volit mezi dotazníky, záznamovými listy, rozhovory s účastníky, videoreportážemi, apod.

Popis programu je návodem na realizaci aktivit v jiných organizacích. Jednotlivé aktivity se dají ve větší míře využívat i samostatně a i tyto aktivity je možné adaptovat na vlastní možnosti. Přesné místo realizace aktivit vzdělávacího programu se pochopitelně může měnit v závislosti na umístění organizace. Doporučujeme však vzdělávací program realizovat kompletní ve spolupráci institucí formálního a neformálního vzdělávání tak, jak je to popsáno v tomto popisu.

Není však nutné na této spolupráci trvat, jelikož jsou aktivity programu na základě níže uvedeného popsány tak, aby je mohl realizovat pracovník formálního vzdělávání bez pracovníka v neformálním vzdělávání a naopak. Ze zkušeností, které realizátoři získali během tvorby a ověření vzdělávacího programu, je nutné poznamenat, že největší benefit se objevil díky spolupráci FV a NFV.

Jak je uvedeno výše, je možné jednotlivé aktivity realizovat i samostatně, ale rozhodně po částečné úpravě či vhodným navázáním na jiné aktivity. Níže popsané aktivity programu totiž tvoří dohromady nedílný celek.

Vzdělávací program je možný realizovat na ZŠ, v knihovně a případně i v muzeu. Do jisté míry se dají aktivity programu realizovat také v rámci zájmového vzdělávání v různých kroužcích v Domech dětí a mládeže apod. dle zaměření jednotlivých kroužků. Části programu se také dají realizovat během dlouhodobějších pobytových vzdělávacích akcí jakými, jsou např. školy v přírodě, tábory pro děti apod.

1.13 KALKULACE PŘEDPOKLÁDANÝCH NÁKLADŮ NA REALIZACI PROGRAMU PO UKONČENÍ PROJEKTU

Počet realizátorů/lektorů:

Položka		Předpokládané náklady
Celkové náklady na realizátory/lektory		12.892 Kč ¹
z toho	Hodinová odměna pro 1 realizátora/ lektora včetně odvodů	200 Kč/hodina
	Ubytování realizátorů/lektorů	0 Kč
	Stravování a doprava realizátorů/lektorů	92 Kč ²
Náklady na zajištění prostor		0 Kč
Ubytování, stravování a doprava účastníků		1.058 Kč
z toho	Doprava účastníků	1.058 Kč ³
	Stravování a ubytování účastníků	0 Kč
Náklady na učební texty		1.000 Kč
z toho	Příprava, překlad, autorská práva apod.	0 Kč
	Rozmnožení textů – počet stran:	1.000 Kč
Režijní náklady		
z toho	Stravné a doprava organizátorů	0 Kč
	Ubytování organizátorů	0 Kč
	Poštovné, telefony	0 Kč
	Doprava a pronájem techniky	0 Kč
	Propagace	0 Kč
	Ostatní náklady	0 Kč
	Odměna organizátorům	0 Kč
Náklady celkem		14.950 Kč
Poplatek za 1 účastníka		650 Kč

1.14 ODKAZY, NA KTERÝCH JE PROGRAM ZVEŘEJNĚN K VOLNÉMU VYUŽITÍ

<https://www.svkul.cz/o-knihovne/projekty/evropske-projekty/mit-svet-precteny-aneb-spoluprace-knihoven-a-skol-v-usteckem-kraji/>

<https://rvp.cz/>

Toto dílo je vystaveno pod licencí CC BY SA. Dílo smí být rozmnožováno a distribuováno prostřednictvím jakéhokoli média a formátu. Lze ho i upravovat pro jakýkoli účel. Je však nutné uvést autorství a poskytnout s dílem odkaz na licenci a vyznačit provedené změny. Odvozená změna musí být vystavena pod stejnou licencí jako původní dílo.

Použité fotografie a jiné grafické materiály v programu i v přílohách jsou, pokud není uvedeno jinak (včetně uvedení zdroje) autorským dílem tvůrců programu a jsou použity v souladu s pravidly GDPR.

1 2 realizátoři * (16 hodin přípravy + 16 hodin realizace aktivit)
 2 Cena zpátečního jízdného z Loun do Slavětína pro 2 realizátory s využitím veřejné autobusové dopravy.
 3 Cena zpátečního jízdného z Loun do Slavětína pro 23 žáků s využitím veřejné autobusové dopravy.

2.2.2 Téma č. 2 (Recykliteratura) – 2 hodiny

1. hodina

V této části programu se naučíte pracovat s textem a fotografií jakožto objektem. Vytvoříte příběh na jednom obrázku, vyzkoušíte si spojit překvapivě nesouvisející objekty s použitím techniky koláže.

Zde jsou ukázky výsledků práce pro vaši inspiraci:

Autor fotografie: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová

Autor fotografie: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová

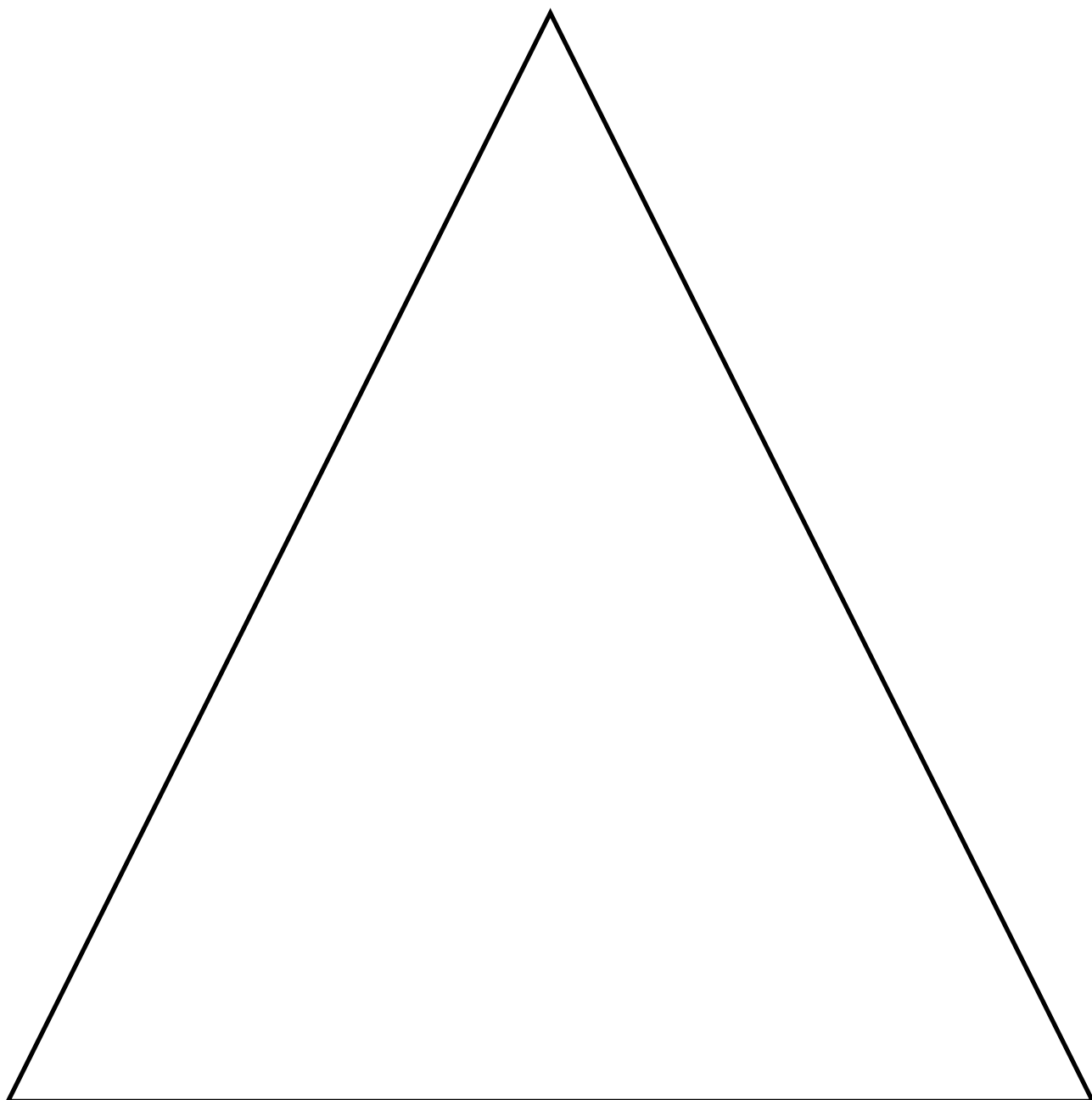
2.3 TEMATICKÝ BLOK Č. 3 (LOUNY NA STARÝCH POHLEDNICÍCH) – 4 HODINY

2.3.1 Téma č. 1 (Exkurze do Oblastního muzea Louny) – 2 hodiny

1. hodina

Dnes navštívíme Oblastní muzeum v Lounech. Prohlédnete si prostory muzea a jednotlivé instalované expozice. Dále se seznámíte s významnými osobnostmi Loun. U expozic s přírodní tematikou si budete povídat o důležitých přírodních lokalitách na Lounsku.

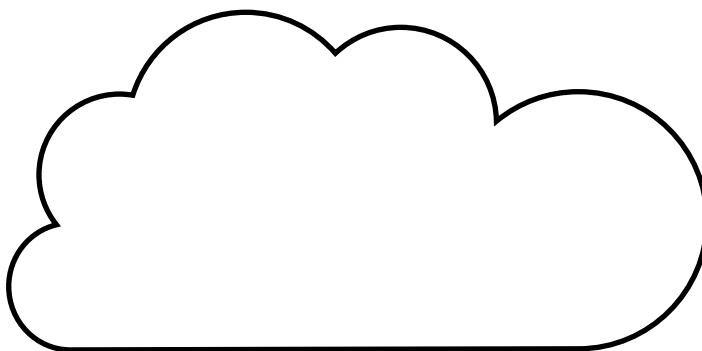
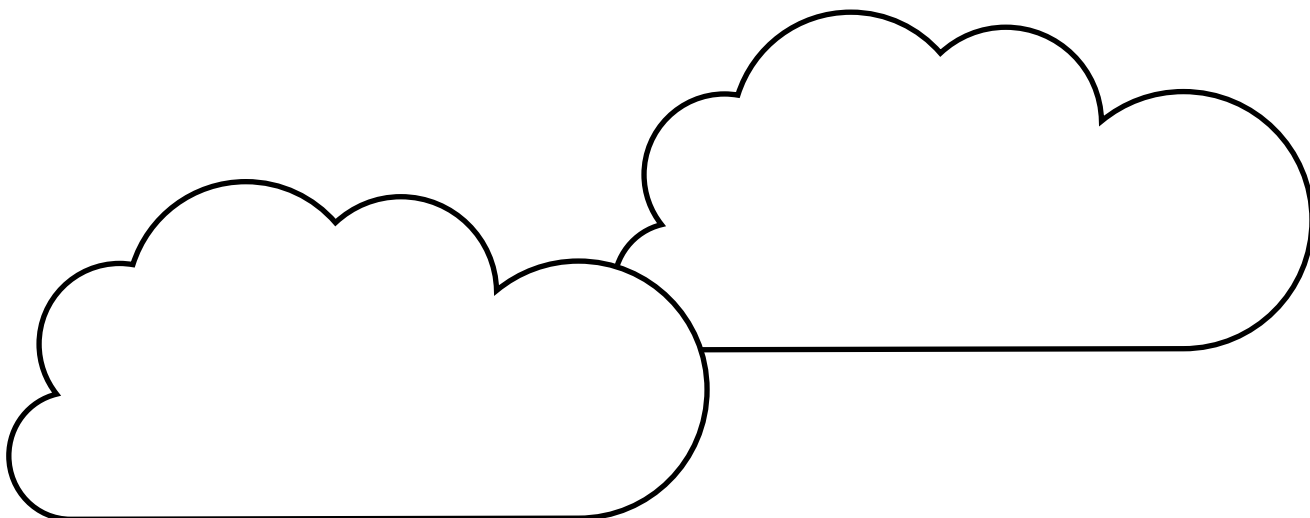
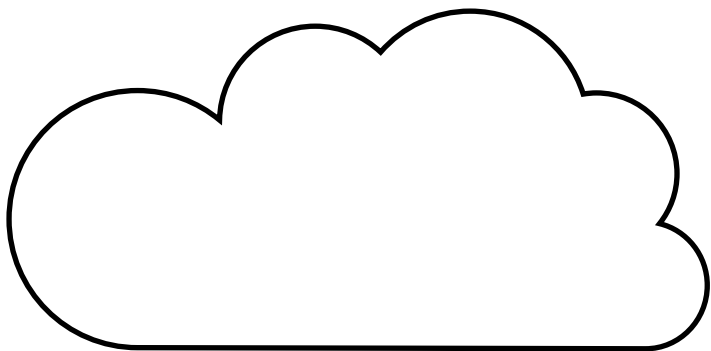
Co se vám na expozici nejvíce líbilo? To nejhezčí napište do vrcholu pyramidy, ostatní níže podle toho, jak jste byli spokojeni. Můžete to vyjádřit i obrázky.

2. hodina

Druhá hodina je také realizována formou přednášky. V úvodu se dozvíte, co se děje v muzeu a co tam dělají všichni pracovníci. Další část bude věnována starým lounským pohlednicím z přelomu 19. a 20. století. Skrze pohlednice se seznámíte s urbanistickým a hospodářským rozvojem Loun.

Do obláček napiš nebo nakresli, co se ti nejvíce líbilo:

2.3.2 Téma č. 2 (Pracovní list) – 2 hodiny

1. hodina

Dnes budete pracovat na vyplňování pracovního listu. Během práce budete mít k dispozici internet pro vyhledávání informací. Pokud budete potřebovat, můžete si poradit se spolužákem. Na začátku hodiny si samozřejmě základní informace z exkurze v minulých hodinách zopakujete s realizátorem.

PRACOVNÍ LIST K PŘEDNÁŠCE LOUNY NA STARÝCH POHLEDNICÍCH

1. Kolikáté výročí od svého vzniku bude slavit budova lounské radnice?

- a. 110 let
- b. 120 let
- c. 130 let
- d. 140 let

2. Z jakého materiálu byl původní most přes řeku Ohři v Lounech?

- a. beton
- b. dřevo
- c. ocel

3. Které zvíře bylo používáno coby podklad k fotografiím na pohlednicích z přelomu 19. a 20. století?

- a. pes
- b. orel
- c. motýl
- d. kočka

4. Ve východní části Loun se nachází dělnická kolonie, kterou obývali zaměstnanci železničních dílen. Svůj název dostala po architektovi, jenž ji navrhoval. Zakroužkuj její správný název.

- a. Kotěrova dělnická kolonie
- b. Mirvaldova dělnická kolonie
- c. Bieblova dělnická kolonie
- d. Hilbertova dělnická kolonie

5. Najdi železniční trať, která nevedla na přelomu 19. a 20. století městem Louny.

- a. Louny – Postoloprty
- b. Louny – Podbořany
- c. Louny – Libochovice
- d. Praha – Duchcov

6. Napiš, o jakou slavnou lounskou budovu se jedná. Zjisti o ní 3 informace.

Zdroj: Historie. Loutkové divadlo v Lounech [online]. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://loutkove-divadlo.cz/historie/>

7. Napiš názvy ulic, v jejichž křížení stojí tzv. Vrchlického dům. Použij digitální mapy.

8. Vypiš 3 informace o Jaroslavu Vrchlickém.

9. V domě, kde dnes sídlí obchod firmy Rossman, se původně nacházel obchod U Kalhousů. Co se zde prodávalo?

10. Na místě Základní školy Prokopa Holého v Lounech stál původně statek. Označ správný název statku.

- a. Hochmanův statek
- b. Hausenblásův statek
- c. Langrův statek
- d. Hartmannův statek

11. Kteří slavní architekti se podíleli na opravě chrámu sv. Mikuláše na konci 19. a počátku 20. století?

- a. J. Fanta, J. Kotěra
- b. J. Gočár, P. Janák
- c. J. Mocker, K. Hilbert
- d. A. Loos, B. Fuchs

12. Správně spoj dvojice.

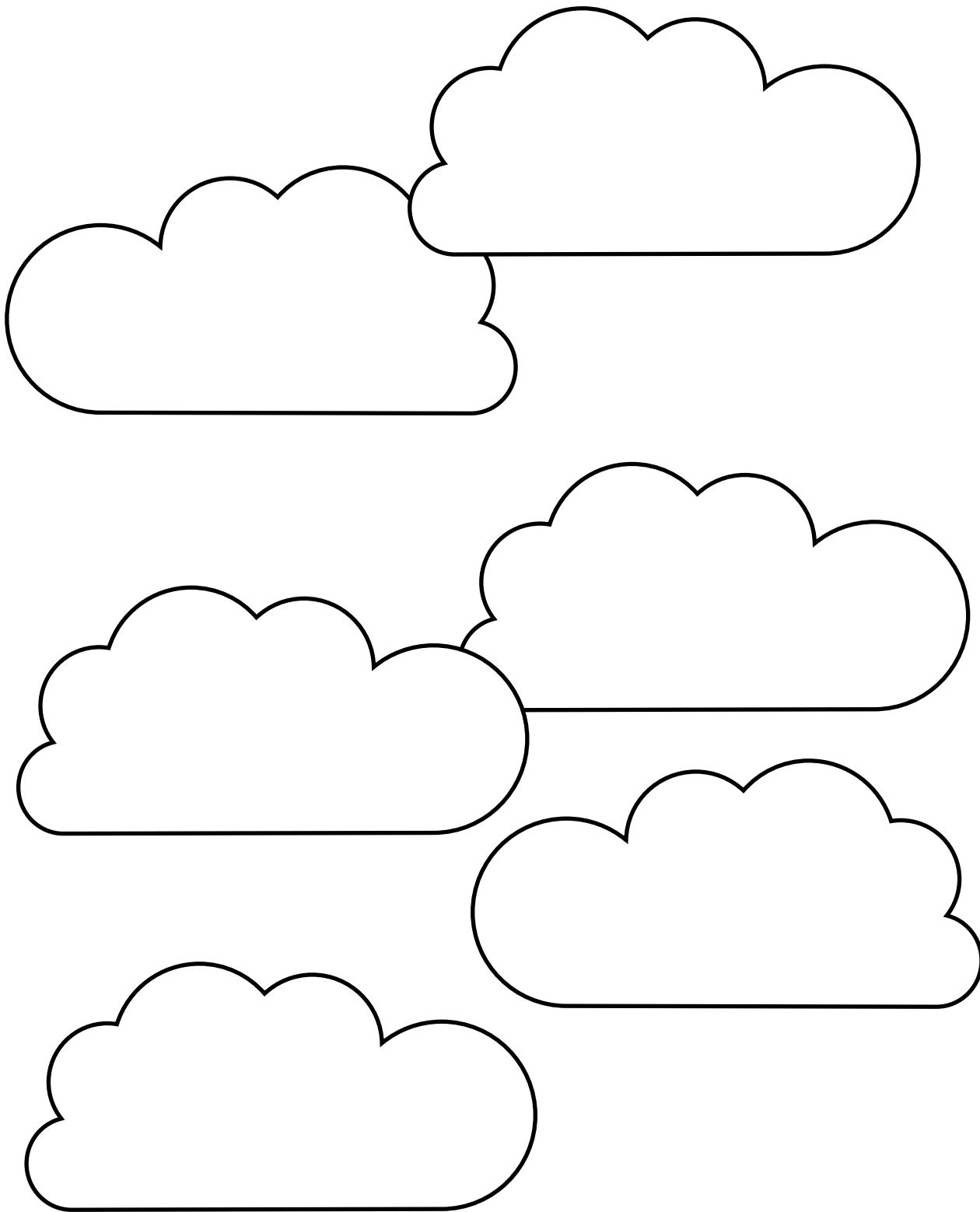
Petr Pavel Hilbert	matematik
Konstantin Biebl	spisovatel, sbírka Zlatými řetězy
Václav Hlavatý	významný lounský starosta
Karel Konrád	spisovatel a novinář, člen skupiny Devětsil
Emil Holárek	lounský malíř, kronikář Podlesí a Poohří, archivář
Bohumil Lůžek	malíř

3. hodina

V rámci této vyučovací hodiny se budete pohybovat po centru Loun a pomocí získaných materiálů vyhledávat dané místo. Až místo naleznete, pečlivě porovnejte dobovou fotografii se současným stavem. Každou změnu, kterou naleznete, запиšte do mráčku.

DÁVEJTE NA SEBE POZOR.

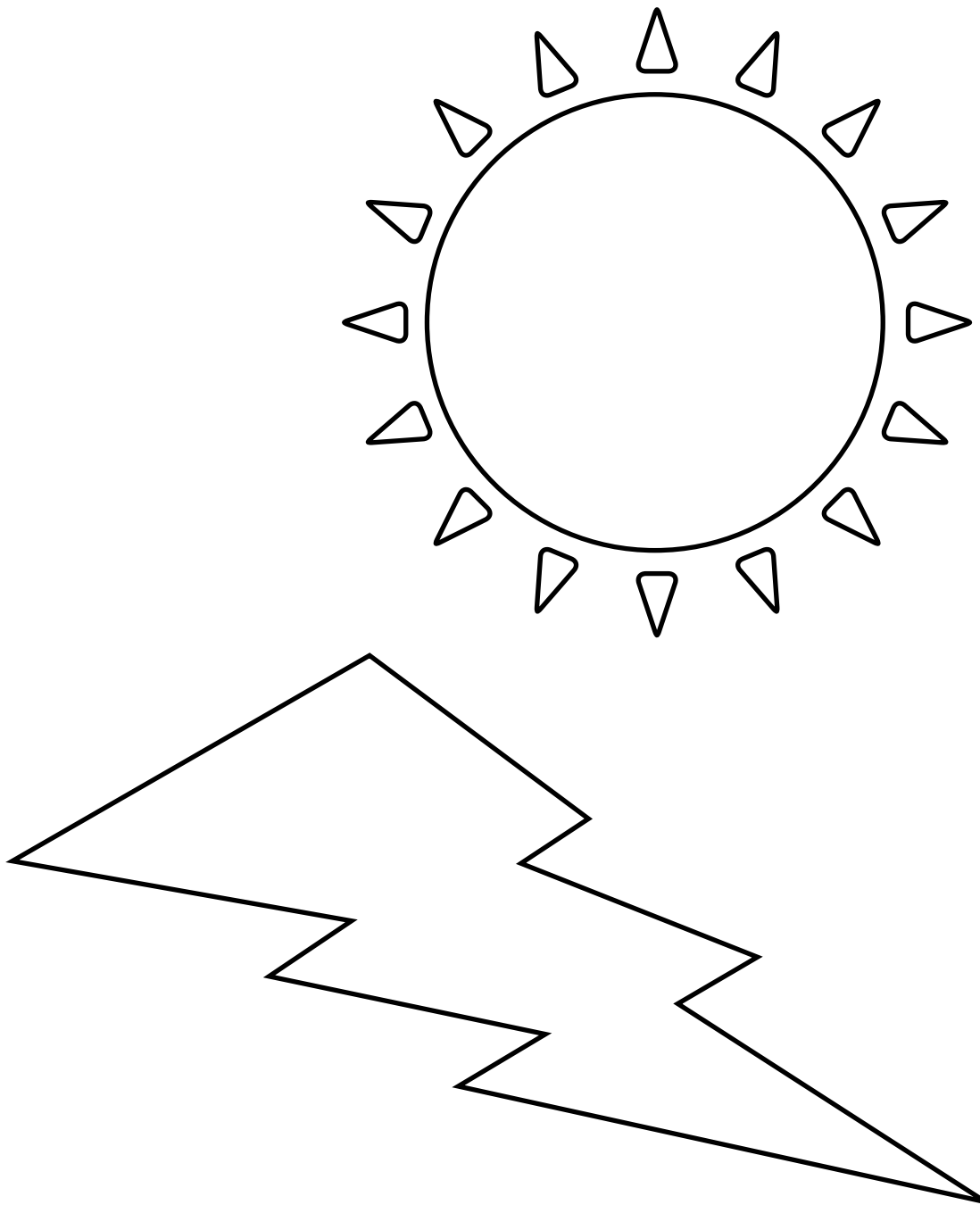

4. hodina

Čtvrtá hodina proběhne v Městské knihovně Louny. Rozdělte se opět do skupinek podle toho, jak jste hledali dané místo. Nyní si navzájem ukážete pořízené fotografie a pohovoříte, jak vaše hledání místa probíhalo, jak snadno/těžko jste ho hledali, s čím jste se setkali, co zajímavého prožili.

Co se vám na aktivitě nejvíce líbilo – vepiš do sluníčka.

Co se vám nelíbilo – vepiš do blesku.

3 METODICKÁ ČÁST

Uvedení do tématu vzdělávacího programu

Vzdělávací program Louny na konci 19. a počátku 20. století vznikl pro žáky osmých a devátých ročníků základní školy. Jeho smyslem je žákům přiblížit dobu přelomu 19. a 20. století v Lounech z několika hledisek. Především se jedná o hledisko historické. Žáci získají poznatky o zásadních historických událostech a jejich vlivu na život v Lounech. Poznají dobový společenský život s jeho osobnostmi, jež svým působením překročily rámec lounského regionu. V případě tematického bloku o spisovateli Konstantinu Bieblovi rozšíří své znalosti literatury a její historie. Dále se program věnuje proměnám, kterými Louny prošly ve zmiňované době. Získají tak vhled do stavebního rozvoje Loun. Navštíví zachovalé architektonické památky, z fotografií a pohlednic získají představu o objektech a lokalitách, které dnes již neexistují. V proměnách Loun se též odráží průmyslový a hospodářský rozkvět a rozvoj železniční dopravy. Žáci navštíví Oblastní muzeum v Lounech a Městskou knihovnu Louny. Řada z nich dostane možnost prohlédnout si a využít tyto paměťové instituce vůbec poprvé. Celkový přínos je tedy v poznávání regionu, ve kterém se žáci se narodili a žijí, v nabytí znalostí z mnoha oborů, se kterými se ve škole neseznámí.

Pro realizaci programu je více než vhodné, aby učitel pracoval s žáky, které vyučuje a je s nimi v kontaktu, s žáky, s nimiž má pozitivní vztah. Těž je nutné, aby učitel vysvětlil svým žákům podstatu programu, jeho cíle a přínos pro ně samotné. Pokud tyto podmínky nebudou splněny, existuje možnost, že program nebude naplněn. Žáci odmítnou spolupráci.

Vstupní předpoklady (podmínky) pro program

Program je koncipován pro žáky osmých a devátých ročníků základní školy. Žáci disponují již dostatečnou mentální a fyzickou úrovní, aby byli schopni program absolvovat. Už mají určité znalosti, které se týkají daného tématu ze školní výuky 8. ročníků, kde je učivo dějepisu zaměřeno na přelom 19. a 20. století. Výhodou je, pokud žáci pochází z lounského regionu, ale není to podmínkou.

Z hlediska technického zázemí je potřeba pro určité části programu zajistit počítačovou učebnu. Lze též použít mobilní telefony. Internetové připojení je nutnou podmínkou. Oblastní muzeum v Lounech a Městská knihovna Louny vlastní dostatečné prostory a technické vybavení vyhovující realizaci programu. Didaktická hra Bylo tu, není tu a komentovaná prohlídka Loun probíhají venku. Učitel by měl tyto aktivity směřovat do teplejších měsíců roku.

Hlavním realizátorem programu je učitel. Samozřejmě využívá pro svůj program odborníky z paměťových institucí a spolupracuje s nimi. Pro úspěšnou realizaci je nutné, aby učitel splňoval určitá kritéria. Realizátor by měl být aprobovaným učitelem dějepisu, měl by být dostatečně seznámen s lounským regionem. Kromě toho musí předem nastudovat doporučené zdroje vztahující se k regionu a být schopen informace předávat dále. Nesmí chybět určitá flexibilita a umění organizovat činnosti.

Přínos neformálního vzdělávání

Hlavním přínosem programu, který žáci jistě ocení, je, že jeho většinová část probíhá mimo běžné školní prostory. Program přináší žákům získání a upevnění dovedností, se kterými se v běžné výuce prakticky nesečkají. Jedná se o tyto dovednosti: práce s informacemi, jejich třídění, vyhledávání a následné využití (tematické bloky Komentovaná prohlídka Loun, Konstantin Biebl, Louny na starých pohlednicích, Co nabízí knihovna, Bylo tu, není tu), schopnost prezentovat svou činnost a diskutovat o ní (Louny na starých pohlednicích, Bylo tu, není tu), dovednost spolupracovat se spolužáky a přiměřeně s nimi komunikovat, tvorba koláže, která rozvíjí tvořivost a fantazii (č. Konstantin Biebl). Kromě toho navštíví Oblastní muzeum v Lounech a Městskou knihovnu Louny, což jsou instituce, které žáci běžně nevyužívají. Dále žáci získají možnost poznat erudované vědecké pracovníky, diskutovat s nimi a získat od nich nové poznatky. Z hlediska vytváření postojů žáci znovuobjeví Louny ve smyslu poznání tradic a historie.

Možné modifikace programu

Množství předávaných informací by žákům, pro které je program vytvořen, nemělo dělat potíže je vstřebat, další vyhledávat, pracovat s nimi a plnit zadané úkoly. Vstupní části programu je velmi pravděpodobně po upuštění od méně důležitého možné realizovat i se žáky nižších ročníků. V tom případě bychom doporučili omezit počet pracovních listů či jejich úpravu v závislosti na typu CS. Doporučovali bychom také věnovat tomuto tématu větší časovou dotaci.

Podmínkou realizace programu pochopitelně není realizace některých aktivit v místech, které popis upřesňuje. Vše závisí na aktuálních možnostech realizátora.

Možné komplikace a problémy, řešení nestandardních situací

V rámci realizace vzdělávacího programu nepředpokládáme výraznější komplikace. Ty se mohou vyskytnout ve vztahu ke konání aktivit mimo školní prostředí. Tedy je možné počítat s jistými organizačními obtížemi, jako např. obtížnost dopravení se do míst konání částí programu a zpět včas s vhodně navazujícími spoji. Možný problém lze řešit zajištěním soukromého dopravce, což rovněž obnáší vyšší finanční náročnost. Dalším faktorem, který může nepříjemně ovlivnit hladký průběh některých aktivit, je počasí. Je proto rozhodně vhodné plánovat bloky programu odehrávající se venku do měsíců, u kterých očekáváme, že budou teplé. Přesnější povětrnostní podmínky samozřejmě ovlivnitelné nejsou.

3.1 METODICKÝ BLOK Č. 1 (KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA LOUN)

Komentovaná prohlídka Loun je zaměřena na architektonické památky z přelomu 19. a 20. století. Bude probíhat v centru Loun a jeho blízkém okolí. Žáci si prohlédnou nejdůležitější stavby, mezi něž patří radnice, budova knihovny, archivu a židovská synagoga. Po prohlídce historického centra bude komentovaná prohlídka pokračovat do Poděbradovy ulice, která je zachovalým architektonickým celkem. Zde je věnována pozornost budově Gymnázia V. Hlavatého. Žáci se seznámí s osobností V. Hlavatého. Dále prohlídka pokračuje návštěvou starých lounských kasáren. Během prohlídky průvodce zodpoví dotazy žáků, vede s nimi diskuzi.

Vhodné modifikace programu

Pro účastníky školního výletu, školy v přírodě, letního tábora apod. není vzhledem k délce programu potřeba modifikace. Blok je díky délce 2 hodin možné v ten samý den vhodně nakombinovat s dalším blokem programu dle uvážení realizátora. Pro potřeby žáků nižších ročníků je možné komentovanou prohlídku zestručnit a zjednodušit.

Možné komplikace a řešení problémů

Jedinou komplikací, která by mohla realizaci bloku narušit, je aktuální počasí v době naplánované komentované prohlídky. Proto je vhodné alespoň plánovat realizaci v době teplých měsíců (květen – říjen).

3.1.1 Téma č. 1 (Komentovaná prohlídka Loun) – 2 hodiny

1. hodina

Cíl hodiny:

Cílem hodiny je poznání centra města Louny a vytvoření si osobního vztahu k městu, které je významným místem Ústeckého kraje.

Forma a bližší popis realizace

Prohlídka je orientována do centra města, dále na Poděbradovu ulici a bývalá vojenská kasárna. Prohlídka je úvodem k celému programu a má za úkol žáky poučit o historickém vzhledu Loun a o zachovalých architektonických památkách a rozšířit znalost místní orientace.

Metody

Přednáška – je nosnou metodou tohoto tematického bloku. Přednášející představí a ukáže žákům zachovalé stavby z období 2. poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století. Podá k nim důležité a zajímavé informace, představí osobnost Václava Hlavatého, Kamila Hilberta, Petra Pavla Hilberta a Josefa Mockera.

Vysvětlování – je použito v rámci odpovědí na dotazy žáků.

Diskuze – žáci pokládají doplňující otázky k danému tématu. Nad odpověďmi mohou diskutovat s přednášejícím nebo učitelem.

Heuristická metoda – je použita pro řešení otázek, které dostávají žáci od realizátorů komentované prohlídky.

Pomůcky

Pokud bude chtít učitel využít nabyté poznatky ve výuce, mohou si žáci dělat poznámky. V tomto případě pak žáci potřebují tužku a papír.

Podrobně rozpracovaný obsah

Komentovaná prohlídka Loun je úvodním tematickým blokem, jehož cílem je zlepšit historickou orientovanost žáků v prostoru centra města. V rámci prohlídky se seznámí žáci s důležitými architektonickými objekty a poznají známé

osobnosti lounského regionu. Je zaměřena na období 2. poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století. Prohlídka začíná na Mírovém náměstí, které je centrem města. Zde se nachází několik významných budov, které již v 19. století tvořily dominanty náměstí. Především se jedná o radnici, budovy archivu a městské knihovny. Další důležité objekty přelomu 19. a 20. století se nachází v přilehlých ulicích Pivovarská, Hilbertova a Korunní. Tady lze jmenovat synagogu, dům U Štrombachů a budovu současné VZP a objekt ZŠ J. A. Komenského. Ke všem budovám podává přednášející podrobný výklad o jejich historii a stavebních obměnách. Všechny objekty si žáci prohlédnou. Dále prohlídka pokračuje do Poděbradovy ulice. Cestou z centra jsou žáci seznámeni s proměnami lounských středověkých hradeb, které musely ustoupit ve 2. polovině 19. století urbanistickému rozvoji Loun. Prohlídka poté pokračuje dál touto ulicí. Ta je lemována souborem měšťanských domů ze zmíněného období. V těchto místech se také nachází budova Gymnázia Václava Hlavatého, sokolovna a bývalé chlapecké školy, které pochází ze stejné doby. Kromě architektonických zvláštností jednotlivých budov poznají žáci historické lounské osobnosti (V. Hlavatý – matematik, K. Hilbert – architekt, P. Hilbert – dlouholetý starosta, J. Mocker – architekt). Na konci Poděbradovy ulice se nachází nádraží Louny město, k němuž se váže výklad o rozvoji železnice v lounském regionu a o vzniku železničních dílen v Lounech. Prohlídka je zakončena u objektu bývalých lounských kasáren, jejichž torzo se nachází u Komenského náměstí. Zde je popsána jejich původní rozloha. Na závěr k prověření znalostí klade učitel žákům otázky ke komentované prohlídce. Otázky se také týkají lounského místního názvosloví.

Komentovaná prohlídka Loun je vytvořena pro jednu třídu, tzn. maximálně 30 žáků. Délka prohlídky je 2 vyučovací hodiny (2 x 45 minut). Účastníci projektu jsou žáky osmých či devátých ročníků základní školy. Prohlídku realizuje pracovník informačního centra Mgr. Blanka Tomášková (tel. 607 607 890). Je možné kontaktovat přímo ji nebo se obrátit na Městské informační centrum v Lounech (420 415 621 102). Doporučují kontaktovat paní Tomáškovou, neboť se specializuje na historii Loun přelomu 19. a 20. století. Pracovnice Městského informačního centra zajistí prohlídku a připraví si sama přednášku k jednotlivým lounským lokalitám. Poplatek za komentovanou prohlídku je 10 Kč na žáka.

Teoretické základy k dané problematice

„Královské město Louny bylo založeno Přemyslovci v polovině 13. století na dvou důležitých dopravních tepnách, a to vodní – řeka Ohře a zemské – cesta z Prahy do Norimberka či Lipska. Již kolem 11. – 12. století však existovala osada Luna, situovaná v místě dnešního kostela sv. Petra, který byl vystavěn v polovině 15. století. Z konce téhož století se nám dochovaly významné lounské památky, jako hradby s baštami a Žateckou bránou, kostelík Matky Boží a dům Sokolů z Mor. V březnu roku 1517 propukl ve městě zhoubný požár. V jeho důsledku byli lounští nuceni postavit také nový kostel. Dle plánů královského stavitele Benedikta Rejta byla roku 1538 dokončena stavba chrámu sv. Mikuláše v pozdně gotickém slohu. Z renesančního období můžeme také obdivovat dům zvaný „Daliborka“, jehož fasáda pochází z přelomu

16. a 17. století. Do konce 17. století nám dovolí nahlédnout například „Barokní špitál“ či socha Panny Marie, umístěná na morovém sloupu v centru města. Počátkem 19. století byla na místě původní radnice, z roku 1398, postavena budova dnešní městské knihovny v empírovém slohu. Také byl vystavěn Inudační most se 40 oblouky, který sloužil pro udržení komunikace Louny – Lipsko v době častých záplav. Z konce téhož století můžeme zhlédnout např. židovskou synagogu, Jiráskovy mlýny, či dnešní radnici, která byla postavena v historizujícím slohu na místě domu „U Tří lip“.⁴

Zdroje a další informace k dané problematice

- Město. Louny [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.mulouny.cz/cs/mesto/>
- Louny. Wikipedie [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Louny>
- Okres Louny. Wikipedie [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Louny
- Louny ubytování. Louny [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.louny.eu/>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co se vám v historické části města líbilo nejvíce?

Kterých významných budov jste si všimli na Mírovém náměstí? Pamatujete si o nich něco?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci na základě komentované prohlídky získávají nové znalosti o architektonických památkách v Lounech. Informace dokáží třídit a použít v jiných situacích. Také si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy. Získané informace uvádí žáci do širších souvislostí. O nových informacích jsou schopni diskutovat.

Kompetence komunikativní

Tyto kompetence žáci rozvíjí během diskuze s přednášejícím, obhajují svůj názor, vhodně argumentují. Komunikaci žáci využívají i ke kvalitní spolupráci mezi sebou.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují s přednášejícím, učitelem a mezi sebou. Během komentované prohlídky přispívají jednotliví žáci k upevnování dobrých vztahů, respektují názory druhých.

Kompetence občanské

Během komentované prohlídky a při následné diskuzi žáci respektují přesvědčení druhých. Žáci respektují a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu.

2. hodina

Cíl hodiny

Cílem hodiny je poznání centra města Louny a vytvoření si osobního vztahu k městu, které je významným místem Ústeckého kraje.

Forma a bližší popis realizace

Prohlídka je orientována do centra města, dále na Poděbradovu ulici a bývalá vojenská kasárna. Prohlídka je úvodem k celému programu a má za úkol žáky poučit o historickém vzhledu Loun a o zachovalých architektonických památkách a rozšířit znalost místní orientace.

Metody

Přednáška – přednáška je nosnou metodou tohoto tematického bloku

Vysvětlování – vysvětlování je použito v rámci odpovědí na dotazy žáků.

Heuristická metoda – metoda je použita pro řešení otázek, které dostávají žáci od realizátorů komentované prohlídky.

Diskuze – žáci pokládají doplňující otázky k danému tématu. Nad odpověďmi mohou diskutovat s přednášejícím nebo učitelem.

Pomůcky

Pokud bude chtít učitel využít nabyté poznatky ve výuce, mohou si žáci dělat poznámky. V tomto případě pak žáci potřebují tužku a papír.

Podrobně rozpracovaný obsah

Dále prohlídka pokračuje do Poděbradovy ulice. Cestou z centra jsou žáci seznámeni s proměnami lounských středověkých hradeb, které musely ustoupit ve 2. polovině 19. století urbanistickému rozvoji Loun. Prohlídka poté pokračuje dál touto ulicí. Ta je lemována souborem měšťanských domů ze zmíněného období. V těchto místech se také nachází budova Gymnázia Václava Hlavatého, sokolovna a bývalé chlapecké školy, které pochází ze stejné doby. Kromě architektonických zvláštností jednotlivých budov poznají žáci historické lounské osobnosti (V. Hlavatý – matematik, K. Hilbert – architekt, P. Hilbert – dlouholetý starosta, J. Mocker – architekt). Na konci Poděbradovy ulice se nachází nádraží Louny

město, k němuž se váže výklad o rozvoji železnice v lounském regionu a o vzniku železničních dílen v Lounech. Prohlídka je zakončena u objektu bývalých lounských kasáren, jejichž torzo se nachází u Komenského náměstí. Zde je popsána jejich původní rozloha. Na závěr k prověření znalostí klade učitel žákům otázky ke komentované prohlídce. Otázky se také týkají lounského místního názvosloví.

Komentovaná prohlídka Loun je vytvořena pro jednu třídu, tzn. maximálně 30 žáků. Délka prohlídky je 2 vyučovací hodiny (2 x 45 minut). Účastníci projektu jsou žáky osmých či devátých ročníků základní školy. Prohlídku realizuje pracovník informačního centra Mgr. Blanka Tomášková (tel. 607 607 890). Je možné kontaktovat přímo ji nebo se obrátit na Městské informační centrum v Lounech (420 415 621 102). Doporučují kontaktovat paní Tomáškovou, neboť se specializuje na historii Loun přelomu 19. a 20. století. Pracovnice Městského informačního centra zajistí prohlídku a připraví si sama přednášku k jednotlivým lounským lokalitám. Poplatek za komentovanou prohlídku je 10 Kč na žáka.

Teoretické základy k dané problematice

„Louny mají zajímavé historické centrum, ze dvou třetin obehnané hradbami. Za zmínku stojí chrám sv. Mikuláše z 15. století postavený hutí Benedikta Rejta, Žatecká brána, středověké domy Daliborka (okresní archiv) a Sokolů z Mor (muzeum). V centru lze nalézt také galerii, Vrchlického divadlo, kino Svět, knihovnu, stálé loutkové divadlo, bývalou židovskou synagogu a mnoho domů z přelomu 19. a 20. století.

Chrám sv. Mikuláše je jedno z vrcholných děl české pozdní gotiky. Byl postaven po požáru 25. března 1517 na místě původního kostela hutí královského architekta Benedikta Rejta. Dílo s 60 m vysokou věží bylo dokončeno roku 1538. Chrám je trojlodní, s krou- ženou klenbou a jehlancovou střešou. Vyřezávaný oltář vyrobil v letech 1701–1706 umělecký truhlář Marek Nonnen- macher, sochami ho vyzdobili Jeroným Kohl se svým žákem Františkem Preissem. Na konci 19. století byl kostel opraven pod vedením Josefa Mockera a Kamila Hilberta. V současné době je zpřístupněn ochoz věže.“⁵

Zdroje a další informace k dané problematice

- Město. Louny [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.mulouny.cz/cs/mesto/>
- Louny. Wikipedie [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Louny>
- Okres Louny. Wikipedie [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Louny
- Louny ubytování. Louny [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.louny.eu/>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jak se vám líbily lounské středověké hradby?

Pamatujete si, kdo to byl Václav Hlavatý?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci na základě komentované prohlídky získávají nové znalosti o architektonických památkách v Lounech. Informace dokáží třídit a použít v jiných situacích. Také si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy. Získané informace uvádí žáci do širších souvislostí. O nových informacích jsou schopni diskutovat.

Kompetence komunikativní

Tyto kompetence žáci rozvíjí během diskuze s přednášejícím, obhajují svůj názor, vhodně argumentují. Komunikaci žáci využívají i ke kvalitní spolupráci mezi sebou.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují s přednášejícím, učitelem a mezi sebou. Během komentované prohlídky přispívají jednotliví žáci k upevnování dobrých vztahů, respektují názory druhých.

Kompetence občanské

Během komentované prohlídky a při následné diskuzi žáci respektují přesvědčení druhých. Žáci respektují a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu.

3.2 METODICKÝ BLOK Č. 2 (KONSTANTIN BIEBL)

Tematický blok je zaměřen na regionální literaturu, konkrétně na osobnost básníka Konstantina Biebla. Žáci si osvojí znalosti z díla a života tohoto spisovatele. Navštíví v rámci exkurze rodný dům spisovatele ve Slavětíně, v něm si prohlédnou výstavu předmětů, které souvisí s jeho životem. Po prohlídce následuje přednáška zaměřená na Konstantina Biebla. Přednáška postihuje i dobovou realitu lounského regionu, tzn. život měšťanské společnosti, další významné osobnosti, souvislosti s českou a světovou historií. Žáci své získané poznatky využijí v následující diskuzi. Po této fázi budou žáci dále aktivně pracovat v rámci tzv. recykliteratury s texty a fotografiemi K. Biebla a tvořit koláže.

Vhodné modifikace programu

Pro účastníky školního výletu, školy v přírodě, letního tábora apod. není vzhledem k délce programu potřeba modifikace. Blok v délce 4 hodin pravděpodobně není vhodné v ten samý den kombinovat s jiným blokem programu, a to i z důvodu možného průtahu při dopravování se ze Slavětína. Pro potřeby žáků nižších ročníků je možné informace o životě a dílu Konstantina Biebla zestručnit a zjednodušit. Druhá část bloku – recykliteratura nevyžaduje vzhledem k své tvořivosti a jednoduchosti žádné modifikace.

Možné komplikace a řešení problémů

Komplikací, která by mohla realizaci bloku narušit, je aktuální počasí v době naplánované návštěvy rodného domu K. Biebla a jeho rodinné hrobky. Proto je vhodné alespoň plánovat realizaci v době teplých měsíců (květen – říjen). Přesnější povětrnostní podmínky samozřejmě ovlivnitelné nejsou. Další komplikací by mohlo být obtížnější dopravení se do Slavětína a zpět včas s vhodně navazujícími spoji. Možný problém lze řešit zajištěním soukromého dopravce, což rovněž obnáší vyšší finanční náročnost.

3.2.1 Téma č. 1 (Exkurze do Slavětína) – 2 hodiny

1. hodina

Cíl hodiny

Cílem hodiny je poznání centra města Slavětína se zaměřením na regionální literaturu. Exkurze má ukázat Konstantina Biebla jako člověka žijícího v okolí, kde nyní žijí děti, a tím u žáků podpořit cit pro historii a regionální literaturu.

Forma a bližší popis realizace

Žáci navštíví v doprovodu pedagoga rodný dům spisovatele Konstantina Biebla ve Slavětíně. V místě je pro žáky připravena komentovaná prohlídka předmětů ze života Konstantina Biebla, po ní téma pokračuje přednáškou o samotném spisovateli, doplněnou o faktické poznatky z regionalistiky a historie. Přednáška je doplněna literárními ukázkami. Následuje diskuze a zodpovězení případných otázek.

Metody

Přednáška – je jako metoda použita k předání informací o Konstantinovi Bieblovi žákům.

Diskuze – je realizována po ukončení přednášky, kdy se žáci se vyjadřují k tématu. Diskuze probíhá také nad texty Konstantina Biebla.

Vysvětlování – slouží hlavně k zodpovězení otázek žáků.

Práce s textem – žáci po přečtení ukázky v podobě básní pracují se základními literárními pojmy (např. verš, sloka, téma). Sami uvádí, jak na ně texty působí, co jim přijde na básních zajímavé nebo naopak nezáživné.

Pomůcky

Pokud bude chtít učitel využít nabyté poznatky ve výuce, mohou si žáci dělat poznámky. V tomto případě pak žáci potřebují tužku a papír.

Knihy:

- BIEBL, Konstantin, RAŽÍM, Daniel, ed. Král kravát arara. Praha: Maťa, 2014. Bouře. ISBN 978-80-7287-195-7.
- BIEBL, Konstantin. Cesta na Jávu. Praha: Labyrint, 2001. Karawana. ISBN 80-85935-23-6.
- BIEBL, Konstantin. Zlatými řetězy. V tomto uspořádání 1. vyd. Praha: BB art, 2003. Versus. ISBN 80-7341-104-0.

Podrobně rozpracovaný obsah

Přednášku realizuje knihovnice Marcela Langrová. Úvodem k přednášce je prohlídka rodného domu Konstantina Biebla. Zde jsou k vidění předměty přímo ze spisovatelova života. Přednáška obsahuje podrobné informace o životě básníka Konstantina Biebla. Postupně se zaobírá celým básnickým životem. Přednášející nastíní jeho mládí prožité ve Slavětíně, studia na lounském gymnáziu a studia medicíny. Žáci také získají povědomí o jeho působení za první světové války. Ohledně literární historie neopomíjí přednáška spisovatelovy slavné přátele, kterými byli Jiří Wolker, Karel Konrád či Bieblův strýc Arnošt Ráž, jenž byl sám spisovatelem. Dále jsou podány informace o literárních směrech, které básník upřednostňoval, a literární skupiny. Zde uvádím termíny poetismus, surrealismus a sdružení Devětsil, které se ve výkladu objeví. Historický exkurz zahrnuje významné události doby a jejich vliv na osobní život Konstantina Biebla. Popisuje měšťanskou společnost i život na vesnici v 1. polovině 20. století, což jsou prostředí, v nichž Biebl žil. V závěru je popsána smrt Konstantina Biebla a její možné důvody. Po přednášce následuje čtení několika Bieblových básní. Žáci mají možnost si prohlédnout vydání Bieblových knih. Při jednotlivých ukázkách učitel s žáky zopakuje výše zmíněné literární pojmy. Následuje diskuze nad absolvovanou přednáškou a literárními ukázkami.

Exkurze do Slavětína je určena zhruba pro 25 žáků osmých či devátých ročníků základní školy. Přednášku materiálně zajistí a provede pracovnice Městské knihovny Louny paní Marcela Langrová (tel. 777121449). Doba trvání přednášky je zhruba 75 minut. Po přednášce následuje čtení z básnických sbírek K. Biebla. Literaturu též zajišťuje pracovnice knihovny. Je vhodné, aby učitel doprovázející žáky vyučoval český jazyk. Měl byt být schopen zopakovat se žáky základní literární pojmy a pomoci jim pochopit význam básnických ukázek. Dále následuje diskuze, ve které učitel a realizátor přednášky zodpoví dotazy žáků. Samotnou návštěvu a vstup do domu K. Biebla lze domluvit telefonicky přes pana Hausenblase (tel. 725 115 521).

Realizátor by u této části programu měl počítat s dopravou na místo exkurze a předem si zjistit vhodné spoje.

Teoretické základy k dané problematice

„Počátky obce sahají do doby románské. Podle kvádríkového zdiva v základech kostela se usuzuje na 12. století. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1269, kdy se připomíná jako opevněná (villa forensa) nebo jako opevněné sídlo (Oppidum forensis). Seskupení těchto staveb bylo útočištěm v době válečného ohrožení, nazývá se refugium. Zbytek valu a středověké zdi se dochoval. Král Přemysl Otakar II. ves daroval pražským biskupům.

Na počátku 14. století ve městě založili vladykové ze Rvenic malý hrad, který zanikl pravděpodobně během některého z požárů na konci 16. století. Jeho zřícenina byla rozebrána v letech 1796 a 1833–1834 na stavbu ohradní zdi panské zahrady a stodol.

Rozkvět obce nastal od konce 13. století. Držitel sousedních panství Mikuláš I. Zajíc z Házmburka mimo jiné objednal do chrámu sv. Jakuba Většího gotické nástěnné malby. Druhá etapa rozvoje sahá do 15. až 16. století za Sokolů z Mor.“⁶

Zdroje a další informace k dané problematice:

- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. Městský národní výbor, 1970.
- BIEBL, Konstantin, RAŽÍM, Daniel, ed. Král kravát arara. Praha: Maťa, 2014. Bouře. ISBN 978-80-7287-195-7.
- BIEBL, Konstantin. Cesta na Jávu. Praha: Labyrint, 2001. Karawana. ISBN 80-85935-23-6.
- BIEBL, Konstantin. Zlatými řetězy. V tomto uspořádání 1. vyd. Praha: BB art, 2003. Versus. ISBN 80-7341-104-0.

6 Slavětín (okres Louny). Wikipedie [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Slav%C4%9B-t%C3%ADn_\(okres_Louny\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Slav%C4%9B-t%C3%ADn_(okres_Louny))

- BIEBL, Konstantin, RAŽÍM, Daniel, ed. Král kravat arara. Praha: Maťa, 2014. Bouře. ISBN 978-80-7287-195-7.
- BIEBL, Konstantin. *Cesta na Jávu*. Praha: Labyrint, 2001. Karawana. ISBN 80-85935-23-6.
- BIEBL, Konstantin. Zlatými řetězy. V tomto uspořádání 1. vyd. Praha: BB art, 2003. Versus. ISBN 80-7341-104-0.
- BIEBLOVÁ, Marie. Ticho a hlas. Praha: Československý spisovatel, 1982.
- MARKVART, Ivo. Skončím jako Jan Masaryk. Host. 2011, (9)
- MAŠEK, Vojtěch a Karolina VOŇKOVÁ, ed. RCL. Praha: Lipník, 2015. ISBN 978-80-905679-0-0.
- Slavětín (okres Louny). Wikipedie [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Slav%C4%9B-t%C3%ADn_\(okres_Louny\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Slav%C4%9B-t%C3%ADn_(okres_Louny))

Otázky ke zpětné vazbě žákům

Co zajímavého si pamatujete o Slavětíně?

Jakým směrem od Loun leží? Co vás zaujalo na rodném domě Konstantina Biebla? Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci poznají významnou osobnost regionální literatury a informaci o ni. Také si žáci vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy. Získané informace uvádí žáci do širších souvislostí.

Kompetence komunikativní

Tyto kompetence žáci rozvíjí během diskuze s přednášejícím, obhajují svůj názor, vhodně argumentují. Komunikaci žáci využívají i ke kvalitní spolupráci mezi sebou.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují s přednášejícím, učitelem a mezi sebou. Během komentované prohlídky přispívají jednotliví žáci k upevnování dobrých vztahů, respektují názory druhých.

Kompetence občanské

Během komentované prohlídky a při následné diskuzi žáci respektují přesvědčení druhých. Žáci respektují a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu.

2. hodina

Cíl hodiny

Cílem hodiny je poznání centra města Slavětína se zaměřením na regionální literaturu a bližší seznámení se s Konstantinem Bieblem.

Forma a bližší popis realizace

Žáci s učitelem a přednášejícím se přesunou na slavětínský hřbitov k rodinné hrobce rodiny Bieblových. Zde následuje krátká návazná přednáška, jež se věnuje osobnímu životu Konstantina Biebla.

Metody

Přednáška – je jako metoda použita k předání informací o osobním životě Konstantina Biebla žákům.

Diskuze – je realizována po ukončení přednášky, kdy se žáci vyjadřují k tématu.

Vysvětlování – slouží hlavně k zodpovězení otázek žáků.

Pomůcky

Pokud bude chtít učitel využít nabyté poznatky ve výuce, mohou si žáci dělat poznámky. V tomto případě pak žáci potřebují tužku a papír.

Podrobně rozpracovaný obsah

Přednáška této části má doplňující charakter a je svým rozsahem kratší než přednáška předešlá. Jejím tématem je osobní život Konstantina Biebla. Výklad postupně rozebírá spisovatelovy studijní problémy na lounském gymnáziu, působení v 1. světové válce, kde byl zajat, zraněn a odsouzen k smrti, jeho cestovatelské aktivity. Dále zmiňuje rodinné zázemí, osobnost otce Petra Biebla a strýce Arnošta Ráže či manželku a básnířku Marii Bieblovou. Zvláštní pozornost je věnována jeho úmrtí, které bylo klasifikováno jako sebevražda a dodnes nebylo dostatečně objasněno a zdůvodněno. Žáci také získají vhled do finančních a hospodářských poměrů rodiny Bieblů.

Druhá část tématu Exkurze do Slavětína proběhne na slavětínském hřbitově u hrobky rodiny Bieblů. Opět má formu přednášky, která trvá zhruba 30 minut. Podklady pro přednášku a její realizace jsou v kompetenci Paní Langrové. Podobně jako u první přednášky proběhne diskuze, která vyžaduje od učitele a přednášejícího erudovanost v tématu.

Teoretické základy k dané problematice

„Narodil se ve Slavětíně u Loun do rodiny lékaře Petra Biebla, podle matriky praktického lékaře, podle literatury zubního lékaře a za první světové války lékaře vojenského, především chirurga, který působil na haličské frontě v Chelmu, kde onemocněl břišním tyfem a během rekonvalescence spáchal sebevraždu.

Obecnou školu navštěvoval ve Slavětíně, reálku začal studovat v Lounech, kde v 5. ročníku propadl z češtiny a opakovat jej v Praze, kde složil maturitu již jako voják rakousko-uherské armády. Poté musel narukovat na frontu první světové války. V lednu 1918 byl na balkánské frontě raněn, zajat a odsouzen k trestu smrti, popravě unikl útekem ze zajetí; léčil se v Sarajevu.

Roku 1918 se vrátil do Prahy, ohrožen tuberkulózou. Roku 1921 složil na novoměstském piaristickém gymnáziu v Praze maturitní zkoušku z latiny a nastoupil na lékařskou fakultu Karlovy univerzity, ale studia nedokončil. Věnoval se zcela básnické tvorbě. V roce 1922 se svými levicově orientovanými přáteli vstoupil do KSČ. Mezi jeho nejbližší přátele patřili spolužák z lounské reálky Karel Konrád a Jiří Wolker, s nímž v roce 1922 trávil prázdniny na léčení v Jugoslávii v sanatoriu v Bašce na ostrově Krk, kde se zamiloval do tuberkulózní pacientky J. Mikšovské, jejíž smrt ho – mimo jiné – inspirovala k básnické sbírce Zloděj z Bagdádu. Z TBC se vyléčil. V letech 1921–1924 byl členem Literární skupiny, z níž společně s přáteli přešel do Devětsilu. V roce 1925 navštívil Francii, v letech 1926 a 1927 podnikl cestu do exotických zemí (Jáva, Cejlon, Sumatra), jež ho inspirovala k básnické sbírce S lodí, jež dováží čaj a kávu, k četným reportážím a próze. V té době svou přecitlivělou labilní psychiku začal posilovat alkoholem a drogami. Roku 1931 se oženil s Marií Bulovovou, na svatební cestu odjeli do Alžírsko a Tunisu. V roce 1934 podepsal prohlášení ustavující Skupiny surrealistů v ČSR a byl přijat za člena, ale jeho dosavadní vidění světa se tím nezměnilo. Žil převážně v Lounech, kde se v zubní ordinaci své matky živil jako zubní technik.

Ve druhé světové válce žil střídavě v Praze (kde se pokoušel o film) a na venkově v Bělovsi nebo v Libníči. Básnický bylo poslední desetiletí jeho života velmi plodným obdobím. Po druhé světové válce hned roku 1945 nastoupil jako úředník na ministerstvo informací, byl zvolen členem Filmové rady. Zamýšlel vydat čtyři sbírky básní, z nichž vyšla jen jedna. Rozpory mezi jeho básnickou vizí a skutečností i osobní problémy a zejména nemoc pankreatitida jej dohnaly k sebevraždě skokem z okna. Manželka Marie Bieblová (1909–1997) překládala z němčiny, ruštiny a francouzštiny, v roce 1974 vydala také sbírku básní Pianissimo, ale jimi se neprosadila.⁴⁷

Zdroje a další informace k dané problematice

- BIEBL, Konstantin, RAŽÍM, Daniel, ed. *Král kravat arara*. Praha: Maťa, 2014. Bouře. ISBN 978-80-7287-195-7.
- BIEBLOVÁ, Marie. *Ticho a hlas*. Praha: Československý spisovatel, 1982.
- MARKVART, Ivo. Skončím jako Jan Masaryk. *Host*. 2011, (9)
- MAŠEK, Vojtěch a Karolina VOŇKOVÁ, ed. *RCL*. Praha: Lipník, 2015. ISBN 978-80-905679-0-0.

- Konstantin Biebl. *Wikipedie* [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Konstantin_Biebl

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co zajímavého ze života Konstantina Biebla si pamatujete?

Co vás zaujalo? Pamatujete si nějaké zajímavé dílo od něho?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Během přednášky získávají žáci nové informace, při čtení ukázek se zdokonalují ve čtení, během diskuze rozvíjejí vyjadřovací schopnosti.

Kompetence komunikativní

Během diskuze po přednášce se žáci aktivně zapojují do diskuze, jsou schopni před svými spolužáky prezentovat své názory a přiměřeně reagují na názory ostatních, zvládají komunikaci i při ostrém názorovém střetu.

Kompetence sociální a personální

Žáci umí respektovat při komunikaci osobnost a názory ostatních diskutujících.

Kompetence občanské

Při seznámení se s osobností Konstantina Biebla a jeho dobou rozvíjejí žáci vnímání našich tradic a kulturního a historického dědictví.

3.2.2 Téma č. 2 (Recykliteratura) – 2 hodiny

Princip didaktické metody recykliteratury je založen na principu práce s textem a rozvíjení tvořivosti a fantazie. Jedná se tvorbu koláže z textu autora a z jeho fotografií.

1. hodina

Cíl hodiny

Žáci prožijí průběh didaktické hry na „vlastní kůži“, naučí se respektovat pravidla a jeden druhého. Cílem je se i naučit pracovat s historickými předměty a správně je interpretovat.

Forma a bližší popis realizace

Princip didaktické metody recykliteratury je založen na principu práce s textem a rozvíjení tvořivosti a fantazie. Jedná se tvorbu koláže z textu autora a z jeho fotografií.

V této části programu se žáci naučí pracovat s textem a fotografií jakožto objektem. Pokusí se vytvořit příběh na jednom obrázku, vyzkouší si spojit překvapivě nesouvisějící objekty, použijí techniku koláže. Žáci by si během tohoto workshopu měli upevnit znalosti a povědomí o lokálním autorovi – Konstantinu Bieblovi, se kterým se seznámili již v předchozích aktivitách. Po ukončení činnosti představí svou práci a prohlédnou si výtvořené svými spolužáky.

Metody

Vysvětlování – realizátor vysvětlí žákům činnost a cíl jejich práce. Odpoví na případné dotazy žáků.

Práce s textem – žáci dostanou nakopírované texty z tvorby K. Biebla a texty monografické. Přečtou si je a využijí části z nich pro vytvoření koláže.

Instruktaž – realizátor během hodin instruuje žáky, jak mají pracovat. Radí jim a pomáhá.

Předvádění – realizátor předvede žákům, jak se koláž dělá.

Metoda heuristická – žáci vybírají vhodné části textů a fotografie K. Biebla. Promýšlí vzhled koláže, radí se s ostatními.

Didaktická hra – tvorba koláže je v podstatě didaktickou hrou. Kombinuje práci s texty a fotografiemi, rozvíjí tvořivost a fantazii.

Pomůcky

Nakopírované fotografie a texty související s Konstantinem Bieblem, nůžky, lepidlo určené k lepení papíru, podkladové čtvrtky.

Podrobně rozpracovaný obsah

Cílem bloku recykliteratury je vytvořit koláže s anekdotickým podtextem, jež souvisí se životem spisovatele Konstantina Biebla. Náplň bloku je rozdělena do několika fází. V úvodní fázi realizátor přesně popíše žákům, jakou činnost budou vykonávat a co je jejím cílem. V průběhu této fáze může sám předvést tvorbu koláže. V další části rozdá žákům pomůcky (nůžky, nakopírovaný materiál, podkladové čtvrtky, lepidlo na papír). Poté žáci začínají pracovat s texty a fotografiemi. Nejprve si vyberou pro ně zajímavé fotografie, jež hodlají dále použít. Nakopírované texty si nejprve přečtou a promyslí si, které části jsou pro ně užitečné.

1. a 2. hodina budou probíhat v přednáškovém sále Městské knihovny Louny. Recykliteratura je určena pro 25–30 účastníků. První fáze tématu Recykliteratura slouží k představení projektu. Je věnována přesnému popisu toho, co budou žáci tvořit. Během této hodiny si žáci prohlédnou knihy K. Biebla, samozřejmě mají prostor přečíst si některé z jeho básní. Jsou jim rozdány materiály pro tvorbu koláže. Pro ni budou potřebovat podkladové čtvrtky formátu A3 nebo A2, na něž budou koláž tvořit. Samozřejmě lze zvolit jiný formát. Realizátor si dále připraví nakopírované fotografie ze života K. Biebla. My použijeme kopie z autobiografických děl a sborníků. Z těch použijeme i část textů, které se týkají K. Biebla. Realizátor musí přizpůsobit počet kopií k počtu žáků ve skupině. Pro vytvoření koláže je bezpodmínečně nutný dostatečný počet nůžek a lepidel na papír. Realizátor by měl během tvorby koláže sledovat práci žáků, aby předešel vulgaritám, či nevhodným vtipům v kolážích. Také nesmí opomenout bezpečnost práce.

Zdroje a další informace k dané problematice:

- BIEBL, Konstantin. Básně. Brno: Host, 2014. Česká knižnice (Host). ISBN 978-80-7491-156-9.
- MARKVART, Ivo. Skončím jako Jan Masaryk. Louny: Městská knihovna Louny
- BIEBL, Konstantin, RAŽÍM, Daniel, ed. Král kravat arara. Praha: Maťa, 2014. Bouře. ISBN 978-80-7287-195-7.
- BIEBL, Konstantin. Cesta na Jávu. Praha: Labyrint, 2001. Karawana. ISBN 80-85935-23-6.
- BIEBL, Konstantin. Zlatými řetězy. V tomto uspořádání 1. vyd. Praha: BB art, 2003. Versus. ISBN 80-7341-104-0.
- BIEBLOVÁ, Marie. Ticho a hlas. Praha: Československý spisovatel, 1982.
- MARKVART, Ivo. Skončím jako Jan Masaryk. Host. 2011, (9)
- MAŠEK, Vojtěch a Karolina VOŇKOVÁ, ed. RCL. Praha: Lipník, 2015. ISBN 978-80-905679-0-0.
- Za Konstantinem Bieblem: vzpomínky a projevy jeho přátel. Praha: Československý spisovatel, 1952.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Využili jste informace z exkurze o Konstantinu Bieblovi v této aktivitě?

Jak se vám pracovalo s kolážemi?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci získávají informace k plánované činnosti, rozvíjejí své komunikační schopnosti při rozhovoru s učitelem, uplatňují při práci tvořivost a fantazii, učí se zacházet s různými výtvarnými prostředky a materiály.

Kompetence k řešení problémů

Při vymyšlení koláže si žáci vzájemně radí a pomáhají si, navrhují řešení koláží, experimentují s výtvarnými prostředky a materiály.

Kompetence komunikativní

Během diskuze o tvorbě žáci aktivně vstupují do diskuse, dokážou své názory prezentovat, vyjadřují se výstižně, naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují, spontánně reagují na vznesenou problematiku.

Kompetence sociální a personální

Při plánování koláže, žáci vzájemně respektují své názory, spolupracují ve skupinách při řešení problémů.

Kompetence pracovní

Při tvorbě a plánování koláže žáci dodržují dohodnuté postupy a kvalitu.

2. hodina

Cíl hodiny

Cílem vyučovací hodiny je práce s koláží a osvojení si některých rukodělných činností. Zároveň i prezentace své práce ostatním spolužákům.

Forma a bližší popis realizace

Žáci by si během tohoto workshopu měli upevnit znalosti a povědomí o lokálním autorovi – Konstantinu Bieblvi, se kterým se seznámili již v předchozích aktivitách. Po ukončení činnosti představí svou činnost a prohlédnou si práce svých spolužáků.

Metody

Diskuze – bude probíhat v závěru workshopu. Žáci porovnájí a zhodnotí své práce formou diskuze.

Práce s textem – žáci dostanou nakopírované texty z tvorby K. Biebla a texty monografické. Přečtou si je a využijí části z nich pro vytvoření koláže.

Produkční metoda – cílem tématu je vytvořit v tomto případě koláž. Tvorbou koláže produktu získávají žáci znalosti a dovednosti.

Metoda heuristická – žáci vybírají vhodné části textů a fotografie K. Biebla. Promýšlí vzhled koláže, radí se s ostatními.

Didaktická hra – tvorba koláže je v podstatě didaktickou hrou. Kombinuje práci s texty a fotografiemi, rozvíjí tvořivost a fantazii.

Pomůcky

Nakopírované fotografie a texty související s Konstantinem Bieblem, nůžky, lepidlo určené k lepení papíru, podkladové čtvrtky.

Podrobně rozpracovaný obsah

V této hodině probíhá samotná tvorba koláží. Žáci lepí na podkladové čtvrtky fotografie a dle svého uvážení k nim

dolepují vybrané texty. Snaží se vytvořit anekdotickou koláž. Častým efektem jsou absurdní až surrealistické koláže. To u žáků často vzbuzuje zájem. Po dokončení koláží si navzájem prohlédnou žáci své výsledky a zhodnotí je v diskuzi. Mohou vyhlásit nejtípiější koláž.

Recykliteratura je určena pro 25–30 účastníků. První fáze tématu Recykliteratura slouží k představení projektu. Je věnována přesnému popisu toho, co budou žáci tvořit. Během této hodiny si žáci prohlédnou knihy K. Biebla, samozřejmě mají prostor přečíst si některé z jeho básní. Jsou jim rozdány materiály pro tvorbu koláže. Pro ni budou potřebovat podkladové čtvrtky formátu A3 nebo A2, na něž budou koláž tvořit. Samozřejmě lze zvolit jiný formát. Realizátor si dále připraví nakopírované fotografie ze života K. Biebla. My použijeme kopie z autobiografických děl a sborníků. Z těch použijeme i část textů, které se týkají K. Biebla. Realizátor musí přizpůsobit počet kopií k počtu žáků ve skupině. Pro vytvoření koláže je bezpodmínečně nutný dostatečný počet nůžek a lepidel na papír. Realizátor by měl během tvorby koláže sledovat práci žáků, aby předešel vulgaritám či nevhodným vtipům v kolážích. Také nesmí opomenout bezpečnost práce.

Zdroje a další informace k dané problematice:

- BIEBL, Konstantin. *Básně*. Brno: Host, 2014. Česká knižnice (Host). ISBN 978-80-7491-156-9.
- MARKVART, Ivo. *Skončím jako Jan Masaryk*. Louny: Městská knihovna Louny
- BIEBL, Konstantin, RAŽÍM, Daniel, ed. *Král kravat arara*. Praha: Maťa, 2014. Bouře. ISBN 978-80-7287-195-7.
- BIEBL, Konstantin. *Cesta na Jávou*. Praha: Labyrint, 2001. Karawana. ISBN 80-85935-23-6.
- BIEBL, Konstantin. *Zlatými řetězy*. V tomto uspořádání 1. vyd. Praha: BB art, 2003. Versus. ISBN 80-7341-104-0.
- BIEBLOVÁ, Marie. *Ticho a hlas*. Praha: Československý spisovatel, 1982.
- MARKVART, Ivo. *Skončím jako Jan Masaryk*. Host. 2011, (9)
- MAŠEK, Vojtěch a Karolina VOŇKOVÁ, ed. *RCL*. Praha: Lipník, 2015. ISBN 978-80-905679-0-0.
- *Za Konstantinem Bieblem: vzpomínky a projevy jeho přátel*. Praha: Československý spisovatel, 1952.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jaká koláž od spolužáků se vám nejvíce líbila?

Máte nápady jako metodu koláže využít ještě v jiných oblastech svého života?

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

Během diskuse o tvorbě žáci aktivně vstupují do diskuse, dokážou své názory prezentovat, vyjadřují se výstižně, naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují, spontánně reagují na vznesenou problematiku.

Kompetence sociální a personální

Při plánování koláže, žáci vzájemně respektují své názory, spolupracují ve skupinách při řešení problémů.

Kompetence k učení

Žáci získávají informace k plánované činnosti, rozvíjejí své komunikační schopnosti při rozhovoru s učitelem, uplatňují při práci tvořivost a fantazii, učí se zacházet s různými výtvarnými prostředky a materiály.

Kompetence pracovní

Při tvorbě a plánování koláže žáci dodržují dohodnuté postupy a kvalitu.

3.3 METODICKÝ BLOK Č. 3 (LOUNY NA STARÝCH POHLEDNICÍCH)

V rámci tohoto tematického bloku navštíví žáci s učitelem Oblastní muzeum Louny. Zde si projdou jednotlivé expozice, prohlédnou si vystavené artefakty. Získají povědomí o rozdělení jednotlivých expozic. Následuje přednáška Louny na starých pohlednicích. Přednášejícím je PhDr. Martin Vostřel, lounský historik a autor stejnojmenné publikace. V úvodu představí činnost muzejních pracovníků. Skrze médium pohlednic představí žákům stavební rozvoj určitých lounských lokalit, poukáže na rozvoj železniční dopravy a průmyslu v Lounech na přelomu 19. a 20. století. Kromě toho žáci získají vhled do různých podob starých pohlednic. Přednáška je doplněna powerpointovou prezentací. Závěrečná hodina tematického bloku je věnována vypracování pracovního listu k danému tématu. Tím si žáci upevní získané poznatky. Při práci žáci používají pro získání informací internet.

Vhodné modifikace programu

Pro účastníky školního výletu, školy v přírodě, letního tábora apod. není vzhledem k délce programu potřeba modifikace. Blok v délce 4 hodin je možné nakombinovat s prvním blokem programu – komentovanou prohlídkou Loun, která by tomuto bloku předcházela. Pro potřeby žáků nižších ročníků je možné předávané informace a pracovní list zjednodušit.

Možné komplikace a řešení problémů

V realizaci tohoto bloku neočekáváme žádné komplikace, blok se odehrává ve vnitřním prostředí, počasí by ho nemělo nijak narušit. Doprava by program narušovat také neměla.

3.3.1 Téma č. 1 (Exkurze do Oblastního muzea Louny) – 2 hodiny

1. hodina

Cíl hodiny

Žáci se seznámí s městem, ve kterém žijí, poznají v něm neznámá místa, a postupně si tak vytvářejí svůj osobní vztah ke svému městu. Zároveň se dozvědí spousty zajímavých informací o historii Loun.

Forma a bližší popis realizace

Žáci s učitelem navštíví Oblastní muzeum v Lounech. Prohlédnou si prostory muzea a jednotlivé instalované expozice. Učitel formou přednášky doplní informace k muzejním expozicím, k činnosti muzea a k historickému významu Loun. Dále seznámí žáky s významnými osobnostmi Loun. U expozic s přírodní tematikou učitel informuje žáky o důležitých přírodních lokalitách na Lounsku.

Metody

Přednáška – navazuje na určité expozice umístěné v muzeu. Žákům přináší hlavně poznatky na téma husitského hnutí v Lounech a doby Karla IV., dále uvádí základní informace k pomocným vědám historickým a přírodním lokalitám lounského regionu.

Vysvětlování – realizátor podává informace k exponátům, na něž se budou žáci ptát.

Diskuze – je vedena nad jednotlivými exponáty. Žáci prezentují své názory, učitel upřesňuje či opravuje žákův projev.

Pomůcky

Pokud bude chtít učitel využít nabyté poznatky ve výuce, mohou si žáci dělat poznámky. V tomto případě pak žáci potřebují tužku a papír.

Podrobně rozpracovaný obsah

V této hodině si žáci prohlédnou prostory muzea a získají vhled do organizace muzea a jeho sbírek. Zjistí, že sbírky jsou zaměřeny především na historii lounského regionu, archeologii, etnografii a historickou fotografii. Přednáška bude směřována především na expozice historické. Ty jsou věnovány historickému vývoji Loun (např. pravěké osídlení lounského regionu, středověk v Lounech, husitská doba, 19. století, 1. světová válka, důležité listiny z historie Loun, numismatické sbírky, středověké listiny). Realizátor vyzdvihne především husitskou dobu, během níž se Louny proslavily. Přednáška také osvětlí základní pojmy z pomocných věd historických, jako jsou numismatika, paleografie, diplomatika, heraldika a sfragistika, neboť v muzeu se nachází předměty, které zmíněné vědní obory zkoumají. Závěr přednášky je určen přírodovědným sbírkám. Odtud si žáci odnesou poznatky o důležitých přírodních lokalitách Lounska. V závěru navštíví botanické, zoologické a geologické sbírky. Diskuze a vysvětlování probíhá aktuálně nad určitými exponáty sbírek. Žáci také dostanou možnost vyzkoušet si práci historika, a to čtením starých listin.

První hodina probíhá v Oblastním muzeu v Lounech. Žáci se při ní seznámí s jednotlivými expozicemi muzea a jejich organizací. Hodina je určena skupině s maximálním počtem 30 žáků. Doba trvání prohlídky je stanovena na 45 minut. Vstupné do muzea činí 10 Kč na žáka. Přednášku může realizovat sám učitel. Potom je dobré, aby byl aprobován pro vyučování dějepisu. V tomto případě by měl navštívit muzeum předem a připravit se na případné dotazy žáků. Expozice jsou věnovány běžným historickým tématům a učitel dějepisu by neměl mít problém podat komentář k předmětům, které se v muzeu nachází. Druhou možností je zajistit komentář od pracovníků muzea. Výklad lze předem objednat na telefonním čísle 415 652 456. Otevírací doba muzea a další důležité informace lze nalézt na stránkách Oblastního muzea v Lounech (<https://www.muzeumlouny.cz>).

Teoretické základy dané problematiky

„Lounské muzeum bylo založeno v r. 1889. Dobou svého vzniku tak patří do první vlny zakládání českých muzeí, která bývá vymezována léty 1860–1890. Jeho sbírkový fond vznikl obdobně jako jinde z darů občanů, ale velmi záhy lze hovořit o cílevědomé sbírkotvorné práci, zvláště pak při budování archeologické sbírky.

Prakticky od počátku byl sběratelský zájem muzejních pracovníků zaměřen regionálně a neustrnul pouze na dokumentaci města Loun. Tento vývoj byl v r. 1955 završen změnou městského muzea v muzeum okresní.

Vzhledem k legislativním změnám přešlo muzeum od 1. 1. 2003 pod Krajský úřad Ústeckého kraje, a tím pádem se opět změnil název na Oblastní muzeum v Lounech, příspěvková organizace.

V současné době zahrnuje sběrná oblast muzea území lounského okresu, t.j. území s bohatou a různorodou historií a přírodou. Skladbou sbírek patří Oblastní muzeum v Lounech k muzeím vlastivědným, není muzeem se specializací. Sbírkové fondy (např. archeologická, historická či přírodovědná sbírka) jsou bohaté a mají vysokou dokumentační a vypovídací hodnotu.

Muzeum je vhodně umístěno v centru historického jádra města v budovách památkové hodnoty, rekonstruovaných pro muzejní účely. Jednou z těchto budov je Dům Sokolů z Mor, jehož průčelí zdobí mohutný pozdně gotický arkýř a v jehož přízemí je dochována klenutá gotická síň. Muzeum nabízí návštěvníkům dvě stálé expozice s historickou a přírodovědnou náplní. Historická expozice je zaměřena na dějiny SZ Čech ve 14. a 15. století, přírodovědná expozice prezentuje vývoj krajiny v Podkrušnohoří a stř. Poohří. Nabídka je doplňována v průběhu roku řadou krátkodobých výstav prezentujících jednotlivé sbírky muzea a výsledky jeho odborné práce. Paleta nabízených výstav je rozšiřována o výstavy výtvarné a výstavy převzaté z jiných muzeí.

Od roku 1994 je součástí muzea archeologický skanzen v Březně u Loun. Jde o unikátní soubor rekonstrukcí pravěkých a raně dějinných staveb, objevených v této lokalitě v průběhu dlouholetého systematického archeologického výzkumu prováděného PhDr. I. Pleinerovou CSc. z Archeologického ústavu AVČR Praha.“⁸

Zdroje a další informace k dané problematice:

- Historie muzea. *Muzeum Louny* [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.muzeumlouny.cz/historie-muzea>
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.

- HAVRLANT, Jaroslav, Jaroslav RYCHTAŘÍK a Martin VOSTŘEL. Louny: na starých pohlednicích. Hostovice: Baron, 2018. ISBN 978-80-88121-41-1.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co vás v muzeu nejvíce zaujalo a co překvapilo?

Komu byste návštěvu muzea doporučili?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Během přednáškové hodiny získává žák informace o expozicích v muzeu, učí se nové termíny z pomocných věd historických. Na základě expozice o husitství propojí Louny a tuto historickou epochu. K učení využívá metodu přednášky a diskuze.

Kompetence komunikativní

Žáci se vyjadřují k jednotlivým expozicím, diskutují o nich s učitelem, vyjadřují svůj názor. Seznamují s různými typy textů či záznamů (zde středověké listiny, dobový tisk).

Kompetence sociální a personální

Žáci vzájemně přispívají k diskusi v muzeu, respektují názory ostatních.

Kompetence občanské

Žáci vnímají kulturní a historické dědictví zprostředkované muzeem, získávají pozitivní postoj k uměleckým dílům.

2. hodina

Cíl hodiny

Žáci se dozvědí více informací o práci pracovníků v muzeu a budou informováni o historické proměně Loun. To vše upevňuje osobní citový vztah k rodnému kraji.

Forma a bližší popis realizace

Tato hodina je také realizována formou přednášky. Přednášku povede PhDr. Martin Vostřel. V úvodu je žákům nastíněna činnost muzea a jeho pracovníků. Dále se přednáška věnuje starým lounským pohlednicím z přelomu 19. a 20. století a je doplněna powerpointovou prezentací těchto pohlednic. Výklad skrze médium pohlednice seznámí žáky s urbanistickým a hospodářským rozvojem Loun.

Metody

Přednáška – realizátor prezentuje poznatky, které zachycují činnost muzejních pracovníků, urbanistický rozkvět Loun, průmyslový a dopravní rozvoj. Přednáška je doplněna obrazovou prezentací vytvořenou v programu Microsoft PowerPoint.

Vysvětlování – bude použito při konkrétních dotazech žáků.

Diskuze – žáci s učitelem a přednášejícím diskutují nad získanými poznatky.

Pomůcky

Žáci si během přednášky mohou tvořit poznámky, používají psací potřeby a papír.

Podrobně rozpracovaný obsah

Druhá hodina programu je přednášková. Přednášku realizuje pracovník muzea PhDr. Martin Vostřel, který se specializuje na společenský a kulturní život v Lounech a urbanistický vývoj Loun na přelomu 19. a 20. století. Dále je autorem publikací Louny na starých pohlednicích a Louny (ed. Zmizelé Čechy). První a kratší část přednášky je zaměřena na činnost muzejních pracovníků (náplň jejich práce). Druhá část je nazvána podle zmíněné publikace Louny na starých pohlednicích a je přímo určena pro žáky druhého stupně základních škol. Součástí přednášky je i obrazová prezentace lounských pohlednic z 2. poloviny 19. a počátku 20. století. Žáci se přes médium pohlednice seznámí s urbanistickým rozvojem Loun, růstem železniční dopravy a průmyslové výroby v Lounech, s tím, jak se měnily jednotlivé lounské lokality. Kromě toho žáci získají znalosti o vzhledu a zpracování starých pohlednic. Během přednášky a po ní mohou žáci klást otázky. Realizace přednášky je ukončena diskuzí. Cílem první části přednášky je žákům tedy přiblížit práci muzea, ve druhé získají žáci především přehled o stavebním rozvoji Loun přelomu 19. a 20. století, mohou porovnat vzhled různých lounských lokalit a jejich vývoj. Přednáška je určena žákům 8. a 9. ročníku základní školy.

Druhá hodina také probíhá v Oblastním muzeu v Lounech. Je určena maximálně pro 30 žáků. Doba trvání programu je 45 minut. Žáci se zúčastní přednášky, kterou provádí po předchozí domluvě PhDr. Martin Vostřel. Přednáška nese název Louny na starých pohlednicích, stejný jako publikace, kterou napsal autor přednášky. V úvodu je krátce zmíněna činnost muzejních pracovníků. Výklad za pomoci starých pohlednic zprostředkuje poznání stavebního rozvoje města, průmyslu a dopravy v dané době. Samotná přednáška je zpracována za pomoci powerpointové prezentace starých lounských pohlednic. Veškerou techniku, přednášku a prostory zajistí přednášející v muzeu. Kontakt na přednášejícího je vostrel@muzeumlouny.cz.

Teoretické základy k dané problematice

„První zprávy o osadě zvané Luna pocházejí z 12. století. Podle jedné historické verze založili královské město Přemyslovci, podle jiné němečtí kolonisté ze Saska, neboť město leželo na cestě do Německa a bylo z velké části německé.

Za husitství se město spojilo se Žatcem a Slaným a přidalo se na stranu husitů. Bohužel byla tehdy zničena řada vzácných památek, především knihovna a dva lounské kláštery.

Konec 15. století je pro Louny obdobím hospodářské prosperity, která pokračuje zhruba do poloviny století příštího. V rozmachu ho nezastavil ani požár 25. března 1517, který zničil velkou část vnitřního města. Po požáru vznikl mimo dalších staveb i gotický chrám svatého Mikuláše. První polovina 16. století je dobou rozvoje důlní činnosti v blízkých Krušných horách. Z toho těžila města v úrodném povodí řeky Ohře, která zásobovala báňskou oblast obilím. Ve městě se dále dařilo vinařství, chmelařství a do poloviny 16. století i soukenictví.

Silnou komunitu tvořili v Lounech židé, kteří se tu objevují už ve 14. století. Část České ulice se dokonce po určitou dobu jmenovala Židovská. V důsledku královských protizidovských mandátů se ve 40. letech 16. století museli ze země vystěhovat. Zpět do města se vrátili v polovině 17. století. Dodnes se zachoval židovský hřbitov z roku 1874, který je součástí městského hřbitova.

Pohromu pro město znamenala třicetiletá válka, kdy byly Louny několik vydrancovány saskými i švédskými vojsky. V 19. století proběhla řada demolicí, během nichž bylo zbořeno částečně městské opevnění, ale i Pražská brána a renesanční domy včetně původní radnice.

V ulicích kolem Mírového náměstí se nachází několik krásných historických domů – Dům Sokolů z Mor, renesanční Daliborka, klasicistní budova knihovny. Centrum lemují zachovalé hradby, které oddělují město také od řeky, kolem níž se nabízí hezké procházky. Na náměstí stojí radnice z roku 1884, na jejímž místě stával prý nejvýstavnější lounský dům U Tří lip, kde nocoval císař František I. nebo Metternich s kněžnou Zaháňskou. Ve městě je k vidění i zajímavá moderní architektura.

Zřejmě nejvýraznější historickou stavbou je gotický kostel sv. Mikuláše ze 14. století, jehož gotická podoba je dílem stavební huti Benedikta Rejta a pochází z roku 1538.

Hradby kolem města sice byly z velké části odstraněny, stále je ale možné vidět na mnoha stranách opevnění, které vznikalo od druhé poloviny 15. století.

Při cestě do centra od Dobroměřic a Mostu musíte projít Žateckou bránou, která byla postavena roku 1500, jak stojí na průčelí. Na obě strany od této brány se pak táhnou pozůstatky hradeb s baštami. Příjemnou procházku po hradbách nabízí zejména ulice Na Valích a pod nimi zase cesta podél řeky Pod Šancemi.

Dům je sídlem Oblastního muzea Louny a je zdoben krásným pozdně gotickým arkýřem, v němž je umístěn erb Sokolů z Mor. Pochází z druhé poloviny 15. století, ze stejné doby je i sál v přízemí, sklenutý masivní žebrovou klenbou, kde se pořádají výstavy. Další budovou muzea je protější dům čp. 28 s pozdně gotickým portálem v průjezdu, třípodlažními středověkými sklepy a rokokovou fasádou, nazývaný U Jednorožce.

Jako kontrast k panelákům v pozadí se tyčí u řeky Ohře při příjezdu z Mostu budova barokního špitálu z let 1695 až 1699. Jeho autorem je lounský stavitel Ludvík Naymayer, jehož učitelem byl známý architekt Antonio della Porta. Nyní v něm sídlí restaurace (uzavřená).

Dělnická kolonie domků leží na východním okraji města, směrem na Libochovice. Pro zaměstnance drah je projektoval významný český architekt Jan Kotěra. Na svou dobu progresivní plány z roku 1909 počítaly s vybudováním zahradního města, které spojovalo venkovský a městský způsob života. Součástí měly být i služby a kostel. Projekt však byl realizován jen částečně, postaveno bylo celkem 53 domů, i tak jde o první stavbu svého druhu u nás.⁹

Zdroje a další informace k dané problematice

- HAVRLANT, Jaroslav a VOSTŘEL, Martin. *Louny na starých pohlednicích*. Hostivice: Baron, 2018.
- ISBN :978-80-88121-41-1
- Louny – historie a památky. *E-region* [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.e-region.cz/destinace/louny-historie-a-pamatky>

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci získávají informace o stavebním rozvoji Loun, o průmyslu a dopravě ve městě. Seznámí se s mediem pohlednice 19. a 20. století. Vytváří si pohled na historický a kulturní rozvoj města na přelomu 19. a 20. století.

Kompetence komunikativní

Při závěrečné diskuzi se žáci vyjadřují výstižně a kultivovaně. Obhajují svůj názor a argumentují. Rozumí obrazové prezentaci.

Kompetence sociální a personální

Žáci přispívají k debatě celé třídy, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají.

Kompetence občanské

Během přednášky i diskuze žáci ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro kulturu.

3.3.2 Téma č. 2 (Pracovní list) – 2 hodiny

1. hodina

Cíl hodiny

Žáci si ověří své znalosti z předcházejících exkurzí, budou třídit informace a vyhledávat a ověřovat je na internetu.

Forma a bližší popis realizace

Během první hodiny vysvětlí učitel její náplň a rozdá pracovní listy (dále jen listy). Společně si prohlédnou staré fotografie a zopakují si základní informace z exkurzí. Žáci mají možnost se na cokoliv zeptat. Žáci poté vyplňují listy, jako účinnou pomoc při vyhledávání odpovědí využívají internet. Hodina proběhne v počítačové učebně, aby žáci měli možnost vyhledávat správné odpovědi, pokud je nebudou znát z přednášky Louny na starých pohlednicích.

Metody

Vysvětlování – učitel vysvětluje žákům, jak mají postupovat při vyplňování listů a kde vyhledají potřebné informace. Také jim popíše možnosti vyhledávání na internetu, tedy jaké vyhledávače mohou použít, případně které stránky jsou vhodné pro vypracování listu.

Diskuze – je zaměřena na pracovní list. Učitel zodpoví žákům případné dotazy.

Heuristická metoda – žáci sami řeší jednotlivé úkoly v pracovním listu. Používají internet jako zdroj informací. Pracují s internetovými vyhledávači.

Metody praktické – žáci upevňují své dovednosti v oblasti práce s internetem a jeho vyhledávacími programy. Dovednosti využívají k vyplnění pracovního listu.

Pomůcky

- Pracovní list
- Pro tuto hodinu je nutná počítačová učebna s připojením k internetu. Určitou alternativou je použití mobilních telefonů. Ty vlastní v současné době většina žáků, ale pořád platí podmínka připojení k internetové síti.
- Psací potřeby

Podrobně rozpracovaný obsah

Učitel důkladně vysvětlí žákům, jak mají postupovat při vyplňování pracovních listů. Projde s nimi jednotlivé úkoly, popíše jim, kam mají psát odpovědi, upozorní na to, že pracovní list má dvě strany. Zopakuje s nimi pravidla práce s počítačem a internetem. Po úvodní fázi žáci vyplňují pracovní listy. Ke splnění úkolu využívají znalosti nabyté během exkurze do Oblastního muzea v Lounech. Pro získání nových informací, které se vztahují k listu, používají žáci internet. Jsou jim doporučeny např. vyhledávač Google, stránky Oblastního muzea v Lounech a Wikipedie. Samotný pracovní list je zaměřen na urbanistické proměny Loun, rozvoj hospodářství, průmyslu a železniční dopravy, lounské významné osobnosti. Cílem hodiny je upevnění znalostí získaných během exkurze do Oblastního muzea v Lounech. Dále hodina rozvíjí dovednosti práce s internetem a v získávání a třídění informací.

Je určena maximálně pro 30 žáků. Doba trvání programu je 2x45 minut. Během první hodiny učitel rozdá žákům pracovní listy, jež jsou zaměřeny na předchozí přednášku PhDr. Martina Vostřela a na lounské osobnosti. Pracovní list se nachází v příloze s materiály. Učitel musí vytvořit dostatečný počet kopií podle počtu žáků. K realizaci hodiny je nutná počítačová učebna s dostatečným počtem počítačů připojených k internetu. Jako alternativu mohou žáci používat své mobilní telefony, ovšem opět s internetovým připojením. Internetové připojení je nutné z toho důvodu, že žáci budou vyhledávat informace potřebné k vyplnění listu na internetu. K vyplnění listu žáci použijí běžné psací potřeby.

Zdroje a další informace k dané problematice:

- Historie muzea. *Muzeum Louny* [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.muzeumlouny.cz/historie-muzea>
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Vyhovovalo vám úvodní zopakování informací z exkurzí?

Poznáváte na některých pohlednicích i současná místa ve městě?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Během vyplňování listu upevňují a získávají informace o lounské architektuře, železniční dopravě, o významných osobnostech. Také upevňují dovednosti v práci s internetem. Vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení.

Kompetence komunikativní

Je naplněna hlavně z pohledu vysvětlování pracovního listu a doplňování informací k pracovnímu listu.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují mezi sebou a pomáhají si. Probíhá také interakce s pedagogem.

Kompetence k řešení problémů

Žáci vyhledávají informace, které potom využívají při práci na listu. Ověřují správnost svých odpovědí.

Kompetence občanské

Při hledání odpovědí do listu rozvíjí žáci vztah pro naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu.

Kompetence pracovní

Při vyplňování listu používají žáci bezpečně vybavení, dodržují vymezená pravidla.

2. hodina

Cíl hodiny

Žáci se učí samostatně a skupinově práci, učí se třídít informace. Poté si sami práci kontrolují.

Forma a bližší popis realizace

Druhou hodinu žáci pokračují ve vyplňování listu, k získání informací používají počítač s internetovým připojením. V závěru hodiny učitel společně se žáky zkontrolují správnost odpovědí, případně doplní informace, které žáci nezvládli najít.

Metody

Vysvětlování – Učitel vysvětluje žákům, jak mají postupovat při vyplňování listů, kde vyhledají potřebné informace. Také jim popíše možnosti vyhledávání na internetu, tedy jaké vyhledávače mohou použít, případně které stránky jsou vhodné pro vypracování listu.

Diskuze – je zaměřena na pracovní list. Učitel zodpovídá žákům případné dotazy. V závěru hodiny probírají žáci s učitelem jednotlivé úkoly a jejich vypracování.

Heuristická metoda – žáci sami řeší jednotlivé úkoly v pracovním listu. Používají internet jako zdroj informací. Pracují s internetovými vyhledávači.

Metody praktické – vytváření dovedností – žáci upevňují své dovednosti v oblasti práce s internetem a jeho vyhledávacími programy. Dovednosti využívají k vyplnění pracovního listu.

Pomůcky

- Pracovní list
- Pro tuto hodinu je nutná počítačová učebna s připojením k internetu. Určitou alternativou je použití mobilních telefonů. Ty vlastní v současné době většina žáků, ale pořád platí podmínka připojení k internetové síti.

- Psací potřeby

Podrobně rozpracovaný obsah

Obsah druhé hodiny je podobný první. V jejím rámci žáci vyplňují pracovní listy. Ke splnění úkolu využívají znalosti nabyté během exkurze do Oblastního muzea V Lounech. Pro získání nových informací, které se vztahují k listu, používají žáci internet. Jsou jim doporučeny např. vyhledávač Google, stránky Oblastního muzea V Lounech a Wikipedie. Samotný pracovní list je zaměřen na urbanistické proměny Loun, rozvoj hospodářství, průmyslu a železniční dopravy, lounské významné osobnosti. V závěru hodiny učitel s žáky zkontroluje správnost vyplnění listu. Prodiskutuje s nimi případné problémové úlohy. Cílem hodiny je upevnění znalostí získaných během exkurze do Oblastního muzea V Lounech. Dále hodina rozvíjí dovednosti práce s internetem a v získávání a třídění informací.

Je určena maximálně pro 30 žáků. Náplň hodiny je téměř totožná s hodinou předchozí. Žáci pracují na listu. Pracovní list se nachází v příloze s materiály. Učitel musí vytvořit dostatečný počet kopií podle počtu žáků. K realizaci hodiny je nutná počítačová učebna s dostatečným počtem počítačů připojených k internetu. Jako alternativu mohou žáci používat své mobilní telefony, ovšem opět s internetovým připojením. Internetové připojení je nutné z toho důvodu, že žáci budou vyhledávat informace potřebné k vyplnění listu na internetu. K vyplnění listu žáci použijí běžné psací potřeby. V závěru hodiny zkontroluje učitel se žáky jejich odpovědi. Případně poradí.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co všechno jste měli v pracovním listě správně? Překvapilo vás, že jste něco nevěděli?

O čem jste se z pracovního listu poučili?

Našli jste na internetu nějakou zajímavou informaci o městě?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Během vyplňování listu upevňují a získávají informace o lounské architektuře, železniční dopravě, o významných osobnostech. Také upevňují dovednosti v práci s internetem. Vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení.

Kompetence komunikativní

Je naplněna hlavně z pohledu vysvětlování pracovního listu a doplňování informací k pracovnímu listu. V diskuzi žáci též formulují a vyjadřují své myšlenky a názory.

Kompetence k řešení problémů

Žáci vyhledávají informace, které potom využívají při práci na listu. Ověřují správnost svých odpovědí.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují mezi sebou a pomáhají si. Probíhá také interakce s pedagogem.

Kompetence občanské

Při hledání odpovědí do listu rozvíjí žáci vztah pro naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoje k uměleckým dílům, smysl pro kulturu.

Kompetence pracovní

Při vyplňování listu používají žáci bezpečně vybavení, dodržují vymezená pravidla.

3.4 METODICKÝ BLOK Č. 4 (CO NABÍZÍ KNIHOVNA)

V rámci tematického bloku Co nabízí knihovna se žáci seznámí s fungováním a prostory Městské knihovny Louny. Získají poznatky o jednotlivých odděleních, pravidlech fungování knihovny. Naučí se pracovat s online katalogem.

Vhodné modifikace programu

Pro účastníky školního výletu, školy v přírodě, letního tábora apod. není vzhledem k délce programu potřeba modifikace. Blok v délce 2 hodin je možné nakombinovat s prvním blokem programu – komentovanou prohlídkou Loun, která by tomuto bloku předcházela, nebo s třetím blokem – exkurzí do muzea. Pro potřeby žáků nižších ročníků je možné není nutné obsah bloku zestručnit a zjednodušit, pro svou jednoduchost to nevyžaduje.

Možné komplikace a řešení problémů

V realizaci tohoto bloku neočekáváme žádné komplikace, blok se odehrává ve vnitřním prostředí, počasí by ho nemělo nijak narušit. Doprava by program narušovat také neměla.

3.4.1 Téma č. 1 (Exkurze do Městské knihovny v Lounech) – 2 hodiny

1. hodina

Cíl hodiny

Seznámí žáky s pracovním životem Městské knihovny v Lounech a pokusí se žákům postupně objasňovat, že knihovna je určena, mimo jiné, pro celoživotní vzdělávání.

Forma a bližší popis realizace

Knihovnice Marcela Langrová provede přednášku, která podrobně seznámí žáky s Městskou knihovnou v Lounech (dále jen MKL) a ukáže jim všechny prostory knihovny.

Metody

Přednáška – podává žákům informace k MKL.

Vysvětlování – realizátor vysvětluje jednotlivé pojmy a základní ustanovení knihovny. Odpovídá na dotazy žáků.

Diskuze – probíhá v závěru hodiny a vztahuje se k problematice knihovnictví.

Pomůcky

- Knihovní řád MKL
- Pokud učitel bude vyžadovat poznámky pro další školní činnost, budou potřebovat psací potřeby a papír.

Podrobně rozpracovaný obsah

Knihovnice provede podrobnou přednášku s tématem fungování knihovny. Představí žákům knihovnu jako veřejnou instituci, která zabezpečuje všem občanům rovný přístup k informacím a kulturním hodnotám. Žáci dostanou k nahlédnutí Knihovní řád MKL a budou důkladně seznámeni s jeho obsahem. Poté si projdou žáci všechna oddělení knihovny (oddělení beletrie, naučné literatury, dětské a hudební oddělení a studovna). Navštíví další prostory, přesně kavárnu Jeroným a její sociálně terapeutickou dílnu. Prohlídka je doplněna komentářem. MKL má další pobočky mimo hlavní budovu. O těchto pracovištích se dozví informace pouze ústně. Hlavním cílem je seznámit žáky s funkcí a fungováním knihovny, jejími prostory a se všemi provozem.

Hodina je určena maximálně pro 30 žáků. Doba trvání této části je 45 minut. Veškerý program připravuje a realizuje knihovnice paní Marcela Langrová, s kterou je nutné se předem domluvit. Lze ji kontaktovat na telefonním čísle 777121449 či emailem langrova@mkl.cz. Knihovna poskytuje veškeré technické zabezpečení a připraví pro prohlídku. Paní knihovnice představí žákům činnost Městské knihovny Louny a seznámí žáky s Knihovním řádem Městské knihovny Louny, představí historii knihovny, provede žáky všemi prostory knihovny, ukáže jim jednotlivá oddělení, vysvětlí jejich funkci a jaké dokumenty si v nich mohou vypůjčit. Vysvětlí činnost knihovního vyhledávacího systému.

Teoretické základy k dané problematice

„Městská knihovna Louny je příspěvková organizace. Zřizovatelem je Město Louny. Knihovna je vzdělávacím, kulturním, informačním a setkávacím centrem ve městě a je zcela bezbariérová. Před knihovnou je umožněné parkování majitelům vozidel se známkou pro tělesně postižené. Má pět oddělení (studovnu, oddělení beletrie, oddělení naučné literatury, hudební oddělení a oddělení pro děti a mládež) a pobočku v Domově pro seniory. Knihovna půjčuje českou i cizojazyčnou literaturu, periodika, CD, DVD, BD, MC a LP, pořádá knihovnické lekce, řadu vzdělávacích a kulturních akcí a další

zajímavé projekty (Třetí věk). Návštěvníci mají k dispozici studijní místa s připojením na internet a on-line katalogy. Podle statistických údajů k 31. 12. 2016 má knihovna ve svém fondu 162 695 knihovních jednotek (z toho 52 071 naučné

literatury, 67 444 beletrie, 14 339 CD, 2967 DVD, 162 BD...), dále má 4 148 registrovaných uživatelů (z toho 1374 dětí do 15 let). MKL v roce 2016 navštívilo 156 106 návštěvníků. MKL patří mezi jednu z osmi pověřených knihoven Ústeckého kraje. Spadá pod ní 32 místních lidových knihoven a čtyři profesionální knihovny. Při knihovně pracuje občanské sdružení Lounští Lounským, jehož veškerá činnost je úzce spjata s MKL a které se také zabývá vydavatelskou činností.“¹⁰

Zdroje a další informace k dané problematice

- Knihovna. *Městská knihovna Louny* [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.e-region.cz/destinace/louny-historie-a-pamatky>
- Městská knihovna Louny. *E-region* [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.e-region.cz/destinace/mest-ska-knihovna-louny>

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci získají informace o fungování, organizaci a historii knihovny. Seznámí se s terminologií používanou knihovníky. Získají dovednosti v práci s knihovním online katalogem.

Kompetence komunikativní

Žáci rozvíjejí své komunikační schopnosti při rozhovoru s paní knihovnicí a mezi sebou. Hovoří kultivovaně, obhajují tímto způsobem svůj názor, respektují pohledy ostatních.

Kompetence občanské

Žáci se seznamují při návštěvě s kulturními hodnotami a jejich uchováváním. Nabývají smysl pro kulturu a tradice.

Kompetence sociální a personální

Žáci v rámci exkurze do knihovny přispívají k debatě celé třídy, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

2. hodina

Cíl hodiny

Žáci se naučí novou didaktickou hru, prožijí ji, naučí se respektovat sebe, ostatní i zadaná pravidla.

Forma a bližší popis realizace

Druhá hodina je realizována formou didaktické hry. V úvodní fázi realizátor vysvětlí princip hry a rozdělí žáky do skupin a rozdá jim seznamy s názvy dokumentů. Hra spočívá v tom, že skupiny vyhledávají pomocí online katalogu dokumenty, které mají na seznamu. Ve zmíněných dokumentech naleznou kartu s číslem a písmenem. Číslo označuje pořadí písmene v sestavovaném názvu. Karty jsou barevně odlišeny a každá skupina má svou barvu. Žáci se v průběhu hry pohybují ve všech odděleních knihovny, protože v každém oddělení jsou dokumenty řazeny jiným principem. Tyto principy musí žák pochopit, aby našel dokument s kartou. Z karet sestaví název Louny, Zmizelé Čechy. Žáci tedy hledají 16 písmen. Tuto informaci obdrží na začátku hry. Cílem hry je získat zmíněný název knihy, kterou budou potřebovat v dalším tematickém bloku Bylo tu, není tu.

Metody

Vysvětlování – realizátor vysvětlí žákům podstatu a průběh didaktické hry.

Diskuze – v závěru hodiny proběhne diskuze jako zpětná vazba ke hře.

Heuristická metoda – žáci sami plní a řeší zadané úkoly během hry.

Didaktická hra – žáci pracují s problémovými úlohami a činnostmi ve skupině se učí sociálním dovednostem.

Praktické metody – vytváření dovedností – žáci získají dovednost v práci s online katalogem a schopnost orientace v příslušných odděleních.

Pomůcky

- Psací potřeby, papír
- Počítače v knihovně s nainstalovaným katalogem
- Realizátor vytvoří kartičky s písmeny, která dohromady tvoří název knihy Louny, Zmizelé Čechy, každá skupina bude hledat název samostatně, a proto musí být vytvořeno pět sad barevně odlišených.
- Seznam názvů dokumentů, ve kterých najdou kartičky potřebné pro správné sestavení názvu.

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Během druhé hodiny realizované formou didaktické hry se žáci naučí pracovat s online katalogem. Samostatně budou vyhledávat dokumenty potřebné pro hru. Kromě toho, že žáci získají dovednost práce s knihovním online katalogem, se budou umět orientovat v jednotlivých odděleních knihovny a samostatně vyhledat dokument.

Hodina je určena maximálně pro 30 žáků. Doba trvání této části je 45 minut. Hodina je koncipována v podobě didaktické hry. Cílem hry je sestavit z jednotlivých písmen, která se nachází v různých odděleních knihovny, název publikace, kterou budou žáci potřebovat v další části projektu – Louny, Zmizelé Čechy. Žáci budou rozděleni do pěti skupin a každé bude určena jedna barva písmen, jež budou hledat. Realizátor musí tedy vyrobit pět barevně odlišených sad o šestnácti písmenech. U písmen se ještě nachází číslice označující pořadí písmene v názvu. Karty budou schovány v různých dokumentech knihovny a úkolem žáků bude karty nalézt a sestavit název. Každá skupina dostane svůj seznam šestnácti dokumentů. Ty vyhledá za pomoci online katalogu a určí jejich umístění. Pokud hra má být úspěšná, musí vyrobit realizátor výše zmíněné pomůcky. Prostory a technické zabezpečení opět zajistí Městská knihovna Louny, knihovnice paní Langrová.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co se vám na hře nejvíce líbilo?

Čím jsi byl ve hře prospěšný ostatním?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci se učí pracovat s knihovním online katalogem, získávají potřebnou orientaci v prostorách Městské knihovny Louny.

Kompetence k řešení problémů

Žáci řeší zadaný úkol, pochopí zadání didaktické hry a naplánují, jak ji úspěšně zvládnout.

Kompetence komunikativní

Žáci komunikují při skupinové práci, vzájemně respektují své návrhy řešení, vhodně argumentují. Při práci s dokumenty knihovny využívají informační prostředky.

Kompetence sociální a personální

V rámci didaktické hry žáci pracují ve skupinách. Účinně spolupracují ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce, přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské

V rámci práce s knihovními dokumenty respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu.

Kompetence pracovní

Při práci s vybavením knihovny používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla.

3.5 METODICKÝ BLOK Č. 5 (BYLO TU, NENÍ TU)

Žáci se blíže seznámí s centrem města Loun a jeho nejbližším okolím pomocí edukativní hry. Formou poznávání, mapování a ilustrace si oživí vzpomínky na mnohá již zapomenutá místa. Žáci budou rozděleni do pěti skupin. K dispozici budou mít knihu Louny (edice Zapomenuté Čechy), pět obrázků budov či míst v Lounech z období přelomu 19. a 20. století, mapu, na níž bude zaznamenáno těchto pět míst. Úkolem skupiny je místa v Lounech nalézt a zdokumentovat za pomoci fotografie do mobilního telefonu jejich aktuální stav a vzhled. V závěru tematického bloku se skupiny sejdou a představí výsledky své práce ostatním týmům.

Vhodné modifikace programu

Pro účastníky školního výletu, školy v přírodě, letního tábora apod. není vzhledem k délce programu potřeba modifikace. Blok je díky délce 4 hodin možné v ten samý den vhodně nakombinovat s dalším kratším blokem programu dle uvážení realizátora – s komentovanou prohlídkou Loun, která by tomuto bloku předcházela, nebo s exkurzí do knihovny či do muzea. Pro potřeby žáků nižších ročníků není nutné obsah měnit, jen je na uvážení realizátora, zda budou mladší žáci natolik samostatní, aby se mohli bezpečně sami ve skupinkách pohybovat ve městě.

Možné komplikace a řešení problémů

Jedinou komplikací, která by mohla realizaci bloku narušit, je aktuální počasí v době naplánované pohybu venku ve městě. Proto je vhodné alespoň plánovat realizaci v době teplých měsíců (květen – říjen). Přesnější povětrnostní podmínky není samozřejmě možné ovlivnit. Alespoň jeden žák ve skupince by měl mít mobilní telefon k focení budov, tato komplikace by se snad neměla objevit, ale je vhodné žáky předem upozornit, aby telefony měli s sebou.

3.5.1 Téma č. 1 (Bylo tu, není tu) – 4 hodiny

1. hodina

Cíl hodiny

Seznámit žáky s pravidly didaktické hry, vymežit její pravidla, poučení o bezpečném pohybu po městě a o nutnosti zodpovědnosti a samostatnosti při hře. Důraz je i kladen na nutnost vzájemné spolupráce a pomoci.

Forma a bližší popis realizace

V rámci první hodiny seznámí realizátor žáky s průběhem didaktické hry. Rozdělí žáky do pěti skupin. Rozdá jim věci potřebné ke splnění zadaných úkolů. Tyto věci jsou: kniha Louny (edice Zapomenuté Čechy), pět obrázků budov či míst v Lounech z období přelomu 19. a 20. století, mapu, na níž bude zaznamenáno těchto pět míst. Každá skupina má svou mapu a svá místa. Žákům je vysvětleno, že konkrétní místa musí nalézt a vyfotit na mobilní telefon. První hodina bude probíhat formou vysvětlování a diskuze nad předpokládanými problémy.

Metody

Vysvětlování – realizátor didaktické hry vysvětlí žákům podstatu a cíle hry.

Instruktaž – realizátor předá žákům jasné pokyny, jak mají postupovat při hře.

Diskuze – probíhá mezi realizátorem a žáky. Při ní realizátor upřesňuje zadání úkolů a odpovídá na otázky žáků.

Heuristická metoda – žáci se zamýšlí nad průběhem didaktické hry, plánují svou činnost.

Pomůcky

- Kniha: VOSTŘEL, Martin. *Louny*. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6. (knihu je potřeba zajistit v pěti kusech, pro každou skupinu jednu)
- nakopírované obrázky Loun z přelomu 19. a 20. století (obrázků je 25, pro každou skupinu 5)

- mobilní telefony
- 5 kusů map (1 na skupinu – každá mapa má vyznačeno pět určitých míst, tím se liší od ostatních map) psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

V rámci hodiny realizátor podá žákům informace o didaktické hře, jíž se zúčastní. Rozdělí žáky do pěti skupin. Každá skupina dostane mapu, na níž je vyznačeno pět míst. K těmto místům si žáci dopředu nakopírují fotografie míst z přelomu 19. a 20. století. Místa a mapy jednotlivých skupin se liší. Jako další pomůcka jim slouží kniha Louny, edice Zaniklé Čechy. Učitel žáky upozorní na chování a bezpečnost v průběhu hry. Cílem této hodiny je především vysvětlit žákům činnost, kterou budou provádět během hry.

Hodina je určena maximálně pro 30 žáků. Jedná se o výukovou hodinu, tedy 45 minut. V rámci první hodiny seznámí realizátor žáky s průběhem didaktické hry. Rozdělí žáky do pěti skupin. Rozdá jim věci potřebné ke splnění zadaných úkolů. Tyto věci jsou: kniha Louny (edice Zapomenuté Čechy), pět obrázků objektů či míst v Lounech z období přelomu 19. a 20. století, mapu, na níž bude zaznamenáno těchto pět míst. Dále žáci budou potřebovat pro splnění úkolu mobilní telefon s fotoaparátem, pomocí něhož zdokumentují současnou podobu zaniklých lokalit. Veškerá příprava hry je provedena v Městské knihovně Louny. Ta se nachází na Mírovém náměstí v Lounech a svou polohou vyhovuje. Prostory a vysvětlení hry zajistí pracovnice knihovny paní Langrová. Potřebné kontakty jsem uvedl výše.

Teoretické základy k dané problematice

„Louny jsou město ve stejnojmenném okrese v severozápadních Čechách v Ústeckém kraji. Žije zde přibližně 18 tisíc obyvatel, avšak s městem sousedí některé městysy a velké vesnice (Dobroměřice, Lenešice, Černčice, Obora a Vršovice), které dohromady tvoří přibližně 23 tisíc obyvatel, jedná se o největší aglomeraci okresu Louny.

Louny neboli „jižní brána Českého středohoří“ či „Perla na řece Ohři“, je město s rozšířenou působností, ležící na řece Ohři, jehož obvod čítá téměř 45 tisíc obyvatel (největší obvod z okresu Louny). Nachází se v teplém a suchém regionu s průměrnou roční teplotou 8–9 °C, ve srážkovém stínu Krušných hor – průměrný roční úhrn srážek nepřesahuje 500 mm.

Ve městě se nachází pět základních škol (v 80. letech byly školy pojmenovány čísly 1. – 8., ale z 2. ZŠ se stala škola zvláštní a do číslování se počítaly také školy vesnické), zvláštní škola, obchodní akademie, střední odborná škola a gymnázium. Dále stojí ve městě za zmínku Kotěrova kolonie, most přes záplavové území z 19. století (na místě staršího ze 16. století), městské výtaviště a spousta dalších drobných zajímavostí.

Louny a okolí byly vždy spíše zemědělský region. Jsou známy produkcí vysoce kvalitního chmele. Chmel roste v regionu patrně odnepaměti, jeho pěstování ale ještě v 90. letech 18. století nepřesáhlo potřeby nejbližšího okolí. Později ale stoupla po chmelu poptávka v zahraničí a s tím se rychle zvýšila výměra chmelnic. V Českém středohoří se pěstuje ovoce. Průmysl byl vždy spíše zpracovatelský, např. Pivovar Louny (stojící ovšem těsně za hranicí města, v katastru Černčic; nyní již zrušený). V první polovině 19. stol. byly však ve městě založeny železniční opravný, depo kolejových vozidel (v roce 2004 zrušeno), později Elektroporcelán Louny, Praga Louny. V současné době vyrábí v průmyslové zóně jihovýchodně od města několik japonských, převážně strojírenských firem (AISAN, Ishimitsu, TiCz, ad.).

Na severu město sousedí s CHKO České středohoří. Zajímavým místem pro rogalisty a paraglidisty je kopec Raná. Na jihu Lounska začíná přírodní park Džbán.

Současné dění v Lounech zachycuje městská kronika, vedená nepřetržitě od roku 1921. Je uložena ve Státním okresním archivu v Lounech. Současným kronikářem je od roku 1998 Ladislav Bába.

Louny mají zajímavé historické centrum, ze dvou třetin obehnané hradbami. Za zmínku stojí chrám sv. Mikuláše z 15. století postavený hutí Benedikta Rejta, Žatecká brána, středověké domy Daliborka (okresní archiv) a Sokolů z Mor (muzeum). V centru lze nalézt také galerii, Vrchlického divadlo, kino Svět, knihovnu, stálé loutkové divadlo, bývalou židovskou synagogu a mnoho domů z přelomu 19. a 20. století.

Chrám sv. Mikuláše je jedno z vrcholných děl české pozdní gotiky. Byl postaven po požáru 25. března 1517 na místě původního kostela hutí královského architekta Benedikta Rejta. Dílo s 60 m vysokou věží bylo dokončeno roku 1538. Chrám je trojlodní, s krouženou klenbou a jehlanovou střechou. Vyřezávaný oltář vyrobil v letech 1701–1706 umělecký truhlář Marek Nonnenmacher, sochami ho vyzdobili Jeroným Kohl se svým žákem Františkem Preissem. Na konci 19. století byl kostel opraven pod vedením Josefa Mockera a Kamila Hilberta. V současné době je zpřístupněn ochoz věže.¹¹

Zdroje a další informace k dané problematice

- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- MENOŠEK, Jiří a Jaroslav RYCHTAŘÍK. Louny a okolí na starých pohlednicích. Louny: Digon, 2004. ISBN 80-903348-5-7.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. 1. vyd. Praha: Městský národní výbor Louny, 1970. 101 s. · il.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- Louny. Wikipedie [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Louny>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Pochopil jsi všechna pravidla?

Jaká jsou pravidla pro bezpečný pohyb po městě? Vyjmenuj nějaká.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci získají instrukce k didaktické hře, budou používat získané informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci budou pracovat s mapou, musí ji správně zorientovat, domluví se na postupu při hře.

Kompetence komunikativní

Žáci spolu komunikují ve skupině při plánování, jak zvládnout hru. Při práci s mapou chápou tento obrazový materiál.

Kompetence sociální a personální

Žáci účinně spolupracují při rozboru a pochopení hry ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce. Přispívají k diskusi v malé skupině, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence pracovní

Žáci chápou daná pravidla hry, používají materiály a vybavení, dodržují stanovená pravidla.

2. hodina

Cíl hodiny

Seznámit žáky s centrem města Loun a rozvinout u nich poznávací dovednosti, orientaci v terénu a vést ke k samostatnosti a zodpovědnosti.

Forma a bližší popis realizace

Druhá hodina bude mít velmi podobný průběh jako ta třetí. V jejich rámci se žáci rozdělí do skupin pohybují po centru Loun a za pomoci rozdaných materiálů vyhledávají místa z nakopírovaných obrázků a fotografují současnou podobu budov a lokalit.

Metody

Heuristická metoda – žáci pracují ve skupinách. Za pomoci materiálů od realizátora vyhledávají budovy a lokality v centru Loun. Pracují s mapou a koordinují si činnost ve skupině.

Diskuze – žáci ve skupině diskutují ohledně organizace a plnění úkolů didaktické hry.

Metody praktické – vytváření dovedností, žáci se učí pracovat s mapou, zlepšují svou orientovanost a znalost centra Loun.

Didaktická hra – žáci řeší problémové úkoly – vyhledávají místa a budovy, fotí je. Během skupinové práce se učí sociálním a komunikačním dovednostem.

Pomůcky

- Kniha: VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6. (knihu je potřeba zajistit v pěti kusech, pro každou skupinu jednu)
- nakopírované obrázky Loun z přelomu 19. a 20. století (obrázků je 25, pro každou skupinu 5)
- mobilní telefony,
- 5 kusů map (1 na skupinu – každá mapa má vyznačeno pět určitých míst, tím se liší od ostatních map) psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Žáci během druhé hodiny pracují ve skupinách. Každá skupina má zhruba pět členů. Ke své činnosti používají knihu Louny (edice Zapomenuté Čechy), pět obrázků budov či míst v Lounech z období přelomu 19. a 20. století, mapu, na níž bude zaznamenáno těchto pět míst. Lokality a budovy vyhledávají za pomoci mapy a obrázků. Po nalezení místo či budovu zdokumentují, vytvoří jeho fotografii do mobilního telefonu. U každého obrázku lokace je uvedena zajímavost, která se jí týká. Zajímavosti se žáci naučí, aby je byli schopni prezentovat v závěrečné hodině. Po vyhledání všech pěti míst se žáci vrací zpět do Městské knihovny Louny. Cílem tohoto bloku je seznámit žáky s podobou Loun přelomu 19. a 20. století, zlepšit jejich orientaci v Lounech a rozšířit jejich kulturní a historické povědomí.

Druhá hodina je určena opět maximálně pro 30 žáků. V rámci těchto hodin probíhá samotná hra. Žáci na splnění úkolu mají 90 minut. Z předchozí hodiny jsou rozděleni do pracovních týmů zhruba po 5–7 žácích. Kromě uvedené náplně hry musí účastníci hry ještě zvládnout naučit se dvě krátké zajímavosti uvedené u příslušných obrázků. Ty budou prezentovat při závěrečné hodině. Žáci v těchto hodinách vyhledávají ve městě konkrétní místa a objekty, fotí je. Každá skupina má mapu s jinými označenými místy a jiné obrázky. Uvedené materiály je bezpodmínečně nutné zajistit, jinak není možná realizace hry. Učitel poučí před začátkem hry žáky o bezpečnosti a chování během hry. To může provést v rámci první hodiny. Dále informuje rodiče a zajistí jejich písemný souhlas s účastí na hře Bylo tu, není tu.

Teoretické základy k dané problematice

„Louny jsou město ve stejnojmenném okrese v severozápadních Čechách v Ústeckém kraji. Žije zde přibližně 18 tisíc obyvatel, avšak s městem sousedí některé městyse a velké vesnice (Dobroměřice, Lenešice, Černčice, Obora a Vršovice), které dohromady tvoří přibližně 23 tisíc obyvatel, jedná se o největší aglomeraci okresu Louny.

Louny neboli „jižní brána Českého středohoří“ či „Perla na řece Ohři“, je město s rozšířenou působností, ležící na řece Ohři, jehož obvod čítá téměř 45 tisíc obyvatel (největší obvod z okresu Louny). Nachází se v teplém a suchém regionu s průměrnou roční teplotou 8–9 °C, ve srážkovém stínu Krušných hor – průměrný roční úhrn srážek nepřesahuje 500 mm.

Ve městě se nachází pět základních škol (v 80. letech byly školy pojmenovány čísly 1. – 8., ale z 2. ZŠ se stala škola zvláštní a do číslování se počítaly také školy vesnické), zvláštní škola, obchodní akademie, střední odborná škola a gymnázium. Dále stojí ve městě za zmínku Kotěrova kolonie, most přes záplavové území z 19. století (na místě staršího ze 16. století), městské výstaviště a spousta dalších drobných zajímavostí.

Louny a okolí byly vždy spíše zemědělský region. Jsou známy produkcí vysoce kvalitního chmele. Chmel rostl v regionu patrně odnepaměti, jeho pěstování ale ještě v 90. letech 18. století nepřesáhlo potřeby nejbližšího okolí. Později ale stoupla po chmelu poptávka v zahraničí a s tím se rychle zvýšila výměra chmelnic. V Českém středohoří se pěstuje ovoce. Průmysl byl vždy spíše zpracovatelský, např. Pivovar Louny (stojící ovšem těsně za hranicí města, v katastru Černčic; nyní již zrušený).

V první polovině 19. stol. byly však ve městě založeny železniční opravny, depo kolejových vozidel (v roce 2004 zrušeno), později Elektroporcelán Louny, Praga Louny. V současné době vyrábí v průmyslové zóně jihovýchodně od města několik japonských, převážně strojírenských firem (AISAN, Ishimitsu, TiCz, ad.).

Na severu město sousedí s CHKO České středohoří. Zajímavým místem pro rogalisty a paraglidisty je kopec Raná. Na jihu Lounska začíná přírodní park Džbán.

Současné dění v Lounech zachycuje městská kronika, vedená nepřetržitě od roku 1921. Je uložena ve Státním okresním archivu v Lounech. Současným kronikářem je od roku 1998 Ladislav Bába.

Louny mají zajímavé historické centrum, ze dvou třetin obehnané hradbami. Za zmínku stojí chrám sv. Mikuláše z 15. století postavený hutí Benedikta Rejta, Žatecká brána, středověké domy Daliborka (okresní archiv) a Sokolů z Mor (muzeum). V centru lze nalézt také galerii, Vrchlického divadlo, kino Svět, knihovnu, stálé loutkové divadlo, bývalou židovskou synagogu a mnoho domů z přelomu 19. a 20. století.

Chrám sv. Mikuláše je jedno z vrcholných děl české pozdní gotiky. Byl postaven po požáru 25. března 1517 na místě původního kostela hutí královského architekta Benedikta Rejta. Dílo s 60 m vysokou věží bylo dokončeno roku 1538. Chrám je trojlodní, s krouženou klenbou a jehlancovou střechou. Vyřezávaný oltář vyrobil v letech 1701–1706 umělecký truhlář Marek Nonnenmacher, sochami ho vyzdobili Jeroným Kohl se svým žákem Františkem Preissem. Na konci 19. století byl kostel opraven pod vedením Josefa Mockera a Kamila Hilberta. V současné době je zpřístupněn ochoz věže.¹²

Zdroje a další informace k dané problematice

- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- MENOŠEK, Jiří a Jaroslav RYCHTAŘÍK. Louny a okolí na starých pohlednicích. Louny: Digon, 2004. ISBN 80-903348-5-7.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. 1. vyd. Praha: Městský národní výbor Louny, 1970. 101 s. · il.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- Louny. Wikipedie [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Louny>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co vás ve městě zaujalo?

S čím jste měli jako skupina nejvíce potíží a co se vám dařilo?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Během práce s mapou se žáci učí pracovat s tímto materiálem, tyto znalosti využijí prakticky. Při práci s mapou operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. Při hře uvádí věci do souvislostí, propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů

Během edukativní hry žáci rozpoznají a pochopí problém, přemýšlí a naplánují způsob řešení problémů a využívají k tomu vlastního úsudku a zkušeností, aby úspěšně hru dokončili a splnili zadání.

Kompetence komunikativní

V rámci hry Bylo tu, není tu žáci ve svém týmu formulují a vyjadřují své myšlenky, naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují.

Kompetence sociální a personální

Edukativní hra je hrou skupinovou. Žáci účinně spolupracují ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

Hra je zaměřena na lounské kulturní památky a učí žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevit pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

V průběhu plnění úkolů spojených s hrou používají účinně a bezpečně zapůjčené materiály.

3. hodina

Cíl hodiny

Seznámit žáky s centrem města Loun a rozvinout u nich poznávací dovednosti, orientaci v terénu a vést ke k samostatnosti a zodpovědnosti.

Forma a bližší popis realizace

Třetí hodina bude mít velmi podobný průběh jako ta druhá. V jejich rámci se žáci rozdělení do skupin pohybují po centru Loun a za pomoci rozdaných materiálů vyhledávají místa z nakopírovaných obrázků a fotografují současnou podobu budov a lokalit.

Metody

Heuristická metoda – žáci pracují ve skupinách. Za pomoci materiálů od realizátora vyhledávají budovy a lokality v centru Loun. Pracují s mapou a koordinují si činnost ve skupině.

Diskuze – žáci ve skupině diskutují ohledně organizace a plnění úkolů didaktické hry.

Metody praktické – vytváření dovedností, žáci se učí pracovat s mapou, zlepšují svou orientovanost a znalost centra Loun.

Didaktická hra – žáci řeší problémové úkoly – vyhledávají místa a budovy, fotí je. Během skupinové práce se učí sociálním a komunikačním dovednostem.

Pomůcky

- Kniha: VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6. (knihu je potřeba zajistit v pěti kusech, pro každou skupinu jednu)
- nakopírované obrázky Loun z přelomu 19. a 20. století (obrázků je 25, pro každou skupinu 5)
- mobilní telefony,
- 5 kusů map (1 na skupinu – každá mapa má vyznačeno pět určitých míst, tím se liší od ostatních map) psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Žáci během třetí hodiny pracují ve skupinách. Každá skupina má zhruba pět členů. Ke své činnosti používají knihu Louny (edice Zapomenuté Čechy), pět obrázků budov či míst v Lounech z období přelomu 19. a 20. století, mapu, na níž bude zaznamenáno těchto pět míst. Lokality a budovy vyhledávají za pomoci mapy a obrázků. Po nalezení místo či budovu zdokumentují, vytvoří jeho fotografii do mobilního telefonu. U každého obrázku lokace je uvedena zajímavost, která se jí týká. Zajímavosti se žáci naučí, aby je byli schopni prezentovat v závěrečné hodině. Po vyhledání všech pěti míst se žáci

vrací zpět do Městské knihovny Louny. Cílem tohoto bloku je seznámit žáky s podobou Loun přelomu 19. a 20. století, zlepšit jejich orientaci v Lounech a rozšířit jejich kulturní a historické povědomí.

Druhá hodina je určena opět maximálně pro 30 žáků. V rámci těchto hodin probíhá samotná hra. Žáci na splnění úkolu mají 90 minut. Z předchozí hodiny jsou rozděleni do pracovních týmů zhruba po 5–7 žácích. Kromě uvedené náplně hry musí účastníci hry ještě zvládnout naučit se dvě krátké zajímavosti uvedené u příslušných obrázků. Ty budou prezentovat při závěrečné hodině. Žáci v těchto hodinách vyhledávají ve městě konkrétní místa a objekty, fotí je. Každá skupina má mapu s jinými označenými místy a jiné obrázky. Uvedené materiály je bezpodmínečně nutné zajistit, jinak není možná realizace hry. Učitel poučí před začátkem hry žáky o bezpečnosti a chování během hry. To může provést v rámci první hodiny. Dále informuje rodiče a zajistí jejich písemný souhlas s účastí na hře Bylo tu, není tu.

Teoretické základy k dané problematice

„Louny jsou město ve stejnojmenném okrese v severozápadních Čechách v Ústeckém kraji. Žije zde přibližně 18 tisíc obyvatel, avšak s městem sousedí některé městyse a velké vesnice (Dobroměřice, Lenešice, Černčice, Obora a Vršovice), které dohromady tvoří přibližně 23 tisíc obyvatel, jedná se o největší aglomeraci okresu Louny.

Louny neboli „jižní brána Českého středohoří“ či „Perla na řece Ohři“, je město s rozšířenou působností, ležící na řece Ohři, jehož obvod čítá téměř 45 tisíc obyvatel (největší obvod z okresu Louny). Nachází se v teplém a suchém regionu s průměrnou roční teplotou 8–9 °C, ve srážkovém stínu Krušných hor – průměrný roční úhrn srážek nepřesahuje 500 mm.

Ve městě se nachází pět základních škol (v 80. letech byly školy pojmenovány čísly 1. – 8., ale z 2. ZŠ se stala škola zvláštní a do číslování se počítaly také školy vesnické), zvláštní škola, obchodní akademie, střední odborná škola a gymnázium. Dále stojí ve městě za zmínku Kotěrova kolonie, most přes záplavové území z 19. století (na místě staršího ze 16. století), městské výstaviště a spousta dalších drobných zajímavostí.

Louny a okolí byly vždy spíše zemědělský region. Jsou známy produkcí vysoce kvalitního chmele. Chmel rostl v regionu patrně odnepaměti, jeho pěstování ale ještě v 90. letech 18. století nepřesáhlo potřeby nejbližšího okolí. Později ale stoupla po chmelu poptávka v zahraničí a s tím se rychle zvýšila výměra chmelnic. V Českém středohoří se pěstuje ovoce. Průmysl byl vždy spíše zpracovatelský, např. Pivovar Louny (stojící ovšem těsně za hranicí města, v katastru Černčic; nyní již zrušený). V první polovině 19. stol. byly však ve městě založeny železniční opravny, depo kolejových vozidel (v roce 2004 zrušeno), později Elektroporcelán Louny, Praga Louny. V současné době vyrábí v průmyslové zóně jihovýchodně od města několik japonských, převážně strojírenských firem (AISAN, Ishimitsu, TiCz, ad.).

Na severu město sousedí s CHKO České středohoří. Zajímavým místem pro rogalisty a paraglidisty je kopec Raná. Na jihu Lounska začíná přírodní park Džbán.

Současné dění v Lounech zachycuje městská kronika, vedená nepřetržitě od roku 1921. Je uložena ve Státním okresním archivu v Lounech. Současným kronikářem je od roku 1998 Ladislav Bába.

Louny mají zajímavé historické centrum, ze dvou třetin obehnané hradbami. Za zmínku stojí chrám sv. Mikuláše z 15. století postavený hutí Benedikta Rejta, Žatecká brána, středověké domy Daliborka (okresní archiv) a Sokolů z Mor (muzeum). V centru lze nalézt také galerii, Vrchlického divadlo, kino Svět, knihovnu, stálé loutkové divadlo, bývalou židovskou synagogu a mnoho domů z přelomu 19. a 20. století.

Chrámsv. Mikuláše je jedno z vrcholných děl české pozdní gotiky. Byl postaven po požáru 25. března 1517 na místě původního kostela hutí královského architekta Benedikta Rejta. Dílo s 60 m vysokou věží bylo dokončeno roku 1538. Chrám je trojlodní, s krouženou klenbou a jehlanovou střechou. Vyřezávaný oltář vyrobil v letech 1701–1706 umělecký truhlář Marek Nonnenmacher, sochami ho vyzdobili Jeroným Kohl se svým žákem Františkem Preissem. Na konci 19. století byl kostel opraven pod vedením Josefa Mockera a Kamila Hilberta. V současné době je zpřístupněn ochoz věže.¹³

Zdroje a další informace k dané problematice

- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- MENOŠEK, Jiří a Jaroslav RYCHTAŘÍK. Louny a okolí na starých pohlednicích. Louny: Digon, 2004. ISBN 80-903348-5-7.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.

- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. 1. vyd. Praha: Městský národní výbor Louny, 1970. 101 s. · il.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- Louny. Wikipedie [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Louny>
- Otázky ke zpětné vazbě žáků
- Které místo bylo nejsložitější na nalezení? Které naopak nejsnazší?
- Popiš nějaké dobrodružství, které jste zažili jako skupinka?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Během práce s mapou se žáci učí pracovat s tímto materiálem, tyto znalosti využijí prakticky. Při práci s mapou operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. Při hře uvádí věci do souvislostí, propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů

Během edukativní hry žáci rozpoznají a pochopí problém, přemýšlí a naplňují způsob řešení problémů a využívají k tomu vlastního úsudku a zkušeností, aby úspěšně hru dokončili a splnili zadání.

Kompetence komunikativní

V rámci hry Bylo tu, není tu žáci ve svém týmu formulují a vyjadřují své myšlenky, naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují.

Kompetence sociální a personální

Edukativní hra je hrou skupinovou. Žáci účinně spolupracují ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

Hra je zaměřena na lounské kulturní památky a učí žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevit pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

V průběhu plnění úkolů spojených s hrou používají účinně a bezpečně zapůjčené materiály.

4. hodina

Cíl hodiny

Prezentace výsledků z didaktické hry ostatním spolužákům, učení se zpracovat a prezentovat výsledky své práce.

Forma a bližší popis realizace

Čtvrtá hodina proběhne v Městské knihovně Louny. Žáci pracují rozdělení do 5 skupin. Každá skupina má po absolvování samostatné činnosti v mobilu nafoceno 5 míst, které objevila podle mapy a historických vyobrazení. Realizátor připraví počítač a projektor s promítacím plátnem. Fotografie z mobilních telefonů jsou přeneseny do počítače. Poté každá skupina za pomoci projekce historických fotografií a svých vlastních fotek představí historické objekty a jejich současnou podobu. Přesně popíše, kde se objekty nachází a co se nalézá v jejich blízkosti, aby ostatní žáci získali přesnou představu o objektu. Dále uvedou historickou zajímavost, kterou se naučili. Každý žák z pracovní skupiny by měl prezentovat jednu fotografii. Během jednotlivých vstupů odpovídají na případné dotazy a vedou diskuzi.

Metody

Přednáška – žáci budou provádět krátké přednášky k vyhledávaným objektům.

Vysvětlování – žáci budou popisovat nalezené objekty. Vysvětlí, kde se nachází, co je v jejich blízkosti.

Diskuze – bude probíhat mezi žáky v závěru jejich prezentací. Budou odpovídat na dotazy, upřesňovat informace.

Heuristická metoda – jednotlivé skupiny popíší během prezentace svá řešení pro hledání objektů a budov v Lounech.

Předvádění – žáci ostatním skupinám předávají informace za pomoci fotografií, které sami vytvořili.

Metody praktické – vytváření dovedností, žáci si upevní dovednost veřejného vystupování a prezentace výsledků své práce. Dále bude posílena dovednost práce s počítačem a projektorem.

Pomůcky

- počítač
- projektor
- promítací plátno
- mobilní telefony

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Cílem této hodiny je, aby se žáci seznámili s architektonickými proměnami historických budov a lokalit v Lounech. Během ní žáci představí fotografie míst, které hledali s pomocí mapy. Popíší, kde se hledané budovy či objekty nachází, co je v jejich blízkosti. Při prezentaci žáci využijí počítač napojený na projektor. Fotografie budou přenášeny na plátno. Dále žáci získají povědomí, kde se památky nalézají, a tak rozšíří svoji orientovanost v rodném městě. Žáci si také procvičí veřejné vystupování, sebezprezentaci a komunikaci se spolužáky.

Hodina pracuje s počtem maximálně 30 žáků. Závěrečná hodina (45 minut) se věnuje prezentaci výsledků, kterých žáci dosáhli během hry. K tomu je potřebný prostor s počítačem připojeným na projektor. Do počítače žáci přehrají vytvořené fotografie míst a objektů, které v rámci hry objevili. Ke každé fotografii mají krátký komentář, kde se místo či objekt nachází. Projev si mohou předem krátce připravit. My jsme realizaci provedli v Městské knihovně Louny, která činnost technicky zabezpečila. Spolupráci je nutné domluvit předem s knihovnicí paní Langrovou. Kontakty jsou uvedeny výše. Závěrečná hodina může být provedena i ve školní počítačové učebně, jež je k podobným účelům dostatečně vybavena.

Zdroje a další informace k dané problematice

- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- MENOUŠEK, Jiří a Jaroslav RYCHTAŘÍK. Louny a okolí na starých pohlednicích. Louny: Digon, 2004. ISBN 80-903348-5-7.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. 1. vyd. Praha: Městský národní výbor Louny, 1970. 101 s. · il.
- Literatura, kterou budou používat žáci:
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co pozitivně hodnotíte na vaší prezentaci a kde je místo ke zlepšení?

Do jakého místa byste se ještě rádi podívali?

Vyhovuje ti práce ve skupinkách, nebo radši pracuješ sám?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci v hodině upevňují své dovednosti v práci s počítačem a projektořem. Vlastní prezentací se učí přednést své názory a výsledky činnosti. Používají názvy památek, které se naučili během didaktické hry. O svých výsledcích diskutují s ostatními.

Kompetence k řešení problémů

Žáci si sami připraví krátký přednes k vyfoceným objektům a místům, aktuálně reagují na dotazy svých spolužáků. Využívají k tomu čerstvě nabyté poznatky.

Kompetence komunikativní

Během krátkého komentáře k fotografiím žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle v ústním projevu. Vhodně reagují na dotazy, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují.

Kompetence sociální a personální

Žáci si komentář připraví ve skupině, rozdělí si pracovní činnosti a efektivně spolupracují.

Kompetence občanské

Žáci prezentují svým vrstevníkům kulturní i historické dědictví Loun, vytváří si pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

Žáci bezpečně používají projektor a počítač, dodržují pravidla určená knihovnou.

4 PŘÍLOHA Č. 1 – SOUBOR MATERIÁLŮ PRO REALIZACI PROGRAMU LOUNY NA KONCI 19. A POČÁTKU 20. STOLETÍ

Studijní literatura použitelná pro realizaci programu:

- HAVRLANT, Jaroslav, Jaroslav RYCHTAŘÍK a Martin VOSTŘEL. Louny: na starých pohlednicích. Hostivice: Baron, 2018. ISBN 978-80-88121-41-1.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. Městský národní výbor, 1970.
- MAREŠ, Jan. Louny očima teenagerů. Louny: Město Louny, 2017.
- ŠTĚDRÝ, František. Dějiny města Loun. Klub českých turistů, 1930.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.

Tematický blok č. 1 (Komentovaná prohlídka Loun)

Doporučená literatura pro učitele:

- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. Městský národní výbor, 1970.

Tematický blok č. 2 (Konstantin Biebl)

Téma č. 1 (Exkurze do Slavětína)

1.–2. hodina

Literatura určená pro vytvoření přednášky:

- BIEBL, Konstantin, RAŽÍM, Daniel, ed. Král kravat arara. Praha: Maťa, 2014. Bouře. ISBN 978-80-7287-195-7.
- BIEBL, Konstantin. Cesta na Jávu. Praha: Labyrint, 2001. Karawana. ISBN 80-85935-23-6.
- BIEBL, Konstantin. Zlatými řetězy. V tomto uspořádání 1. vyd. Praha: BB art, 2003. Versus. ISBN 80-7341-104-0.

Téma č. 2 (Recykliteratura)

1. a 2. hodina

Zdroj pro nakopírování textů a fotografií:

- BIEBL, Konstantin. Básně. Brno: Host, 2014. Česká knižnice (Host). ISBN 978-80-7491-156-9.
- MARKVART, Ivo. Skončím jako Jan Masaryk. Louny: Městská knihovna Louny

Tematický blok č. 3 (Louny na starých pohlednicích)

1.–2. hodina

Doporučená literatura pro učitele:

- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- HAVRLANT, Jaroslav, Jaroslav RYCHTAŘÍK a Martin VOSTŘEL. Louny: na starých pohlednicích. Hostivice: Baron, 2018. ISBN 978-80-88121-41-1.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.

Internetové stránky:

- <https://www.muzeumlouny.cz/>

Téma č. 2 (Pracovní list)

1.–2. hodina

Pracovní list k přednášce Louny na starých pohlednicích

1. Kolikáté výročí od svého vzniku bude slavit budova lounské radnice?

- a. 110 let
- b. 120 let
- c. 130 let
- d. 140 let

2. Z jakého materiálu byl původní most přes řeku Ohři v Lounech?

- a. beton
- b. dřevo
- c. ocel

3. Které zvíře bylo používáno coby podklad k fotografiím na pohlednicích z přelomu 19. a 20. století?

- a. pes
- b. orel
- c. motýl
- d. kočka

4. Ve východní části Loun se nachází dělnická kolonie, kterou obývali zaměstnanci železničních dílen. Svůj název dostala po architektovi, jenž ji navrhoval. Zakroužkuj její správný název.

- a. Kotěrova dělnická kolonie
- b. Mirvaldova dělnická kolonie
- c. Bieblova dělnická kolonie
- d. Hilbertova dělnická kolonie

5. Najdi železniční trať, která nevedla na přelomu 19. a 20. století městem Louny.

- a. Louny – Postoloprty
- b. Louny – Podbořany
- c. Louny – Libochovice
- d. Praha – Duchcov

6. Napiš, o jakou slavnou lounskou budovu se jedná. Zjisti o ní 3 informace.

Zdroj: Historie. Loutkové divadlo v Lounech [online]. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://loutkove-divadlo.cz/historie/>

7. Napiš názvy ulic, v jejichž křížení stojí tzv. Vrchlického dům. Použij digitální mapy.

8. Vypiš 3 informace o Jaroslavu Vrchlickém.

9. V domě, kde dnes sídlí obchod firmy Rossman, se původně nacházel obchod U Kalhousů. Co se zde prodávalo?

10. Na místě Základní školy Prokopa Holého v Lounech stál původně statek. Označ správný název statku.

- a. Hochmanův statek
- b. Hausenblásův statek
- c. Langrův statek
- d. Hartmannův statek

11. Kteří slavní architekti se podíleli na opravě chrámu sv. Mikuláše na konci 19. a počátku 20. století?

- a. J. Fanta, J. Kotěra
- b. J. Gočár, P. Janák
- c. J. Mocker, K. Hilbert
- d. A. Loos, B. Fuchs

12. Správně spoj dvojice.

Petr Pavel Hilbert	matematik
Konstantin Biebl	spisovatel, sbírka Zlatými řetězy
Václav Hlavatý	významný lounský starosta
Karel Konrád	spisovatel a novinář, člen skupiny Devětsil
Emil Holárek	lounský malíř, kronikář Podlesí a Poohří, archivář
Bohumil Lůžek	malíř

Tematický blok č. 4 (Co nabízí knihovna)

1. hodina

Internetové stránky:

- <https://www.mkl.cz/>
- <https://www.mkl.n.cz/clavius/index.htm>

Tematický blok č. 5 (Bylo tu, není tu)

Doporučená literatura pro učitele:

- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- MENOŠEK, Jiří a Jaroslav RYCHTAŘÍK. Louny a okolí na starých pohlednicích. Louny: Digon, 2004. ISBN 80-903348-5-7.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. 1. vyd. Praha: Městský národní výbor Louny, 1970. 101 s. · il.
- Literatura, kterou budou používat žáci:
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.

2.–3. hodina

Seznam míst, jež budou žáci vyhledávat, zdroje fotografií dotyčných míst:

1. U TŘÍ LIP	obr. 14
2. SCHLOSSAROVSKÝ DŮM r. 1813	obr. 16
3. ŠTEFÁNOVSKÝ DŮM	obr. 24
4. ŠKOLA, KTERÁ BYLA ZALOŽENA 28. 9. 1868	obr. 35
5. VEŘEJNÉ WC VE 30. letech 20. století	obr. 7
6. HOSTINEC DALIBORKA	obr. 8
7. DOMY S PODLOUBÍM z r. 1925	obr. 9
8. r. 1943 SÍDLO NSDAP	obr. 18
9. MĚSTSKÝ ZNAK A „V“ z r. 1942	obr. 21
10. RODNÝ DŮM JAROSLAVA VRCHLICKÉHO	obr. 33
11. NEJSTARŠÍ VEŘEJNÁ KNIHOVNA V LOUNECH r. 1898	obr. 42
12. DRTINŮV HOTEL – OBČANSKÁ ZÁLOŽNA	obr. 44
13. PRVNÍ LOUNSKÁ OBROZENECKÁ KNIHOVNA z r. 1844	obr. 57
14. SEKEROVA LÉKÁRNA – DŮM U BÍLÉHO JEDNOROZČE	obr. 59
15. DŮM SOKOLŮ Z MOR	str. 67
16. HIEKOVA VILA	obr. 72
17. VODÁRNA	obr. 73
18. LOUNSKÝ PIVOVAR	str. 299
19. DVŮR RADNICE	obr. 61
20. NOVÁKŮV MLÝN	obr. 74
21. ROZUMOVA ULICE	obr. 76
22. VILA ŠÁRKA – 70. léta 20. století – MATEŘSKÁ ŠKOLA	obr. 87
23. PROMENÁDA	obr. 119
24. CUKROVAR	str. 41

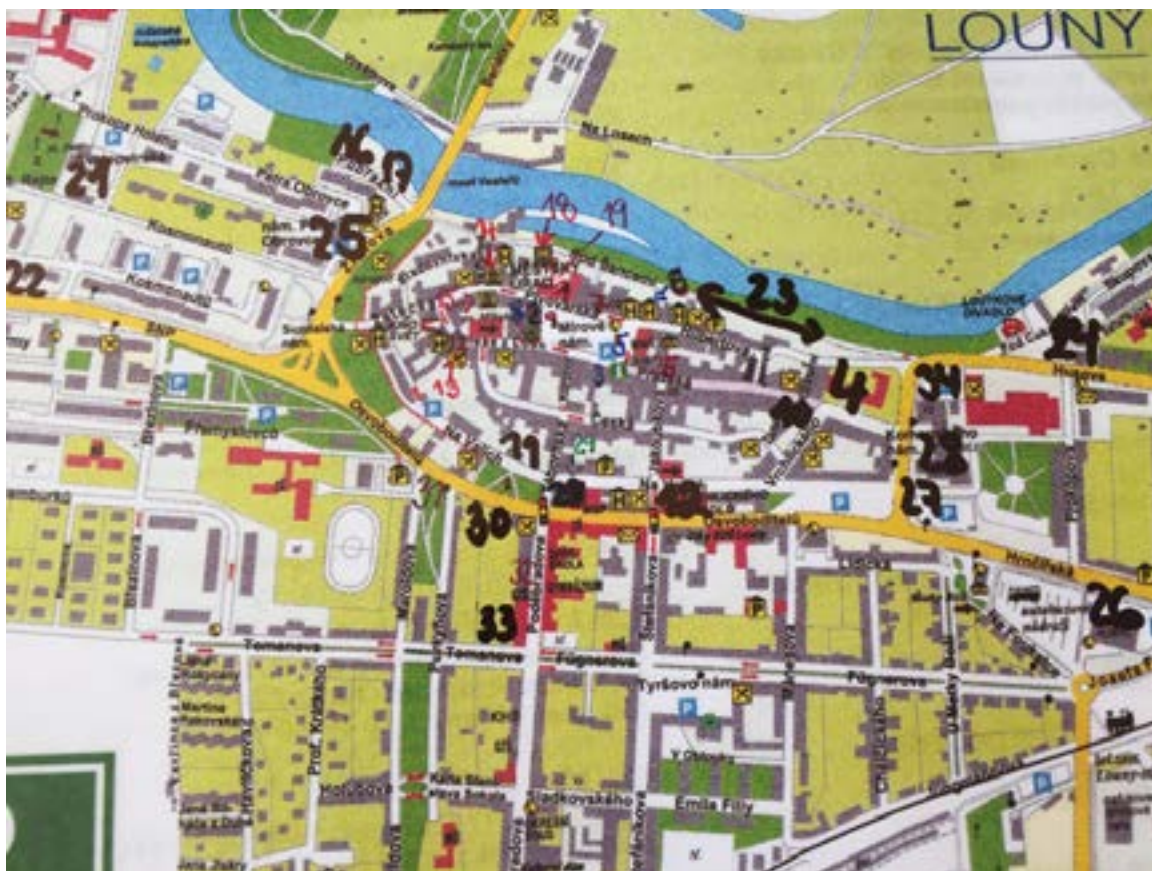

25. AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ V 60. letech 20. století	obr. 84
26. BENZINOVÁ PUMPA v r. 1939	obr. 152
27. HOSTINEC U MODRÉ HVĚZDY	obr. 153
28. HRNČÍŘSKÝ TRH	obr. 155
29. POŠTOVNÍ ÚŘAD v r. 1925	obr. 160
30. HOSPODÁŘSKÁ ŠKOLA	obr. 162
31. PIRITZOVA VILA – 50. léta 20. století – MATEŘSKÁ ŠKOLA	obr. 163
32. KINO ROKOKO	obr. 167
33. HOSPODYŇSKÁ ŠKOLA	obr. 168
34. HOTEL BELLEVUE	str. 42
35. PALÁC LEGIOBANKY	str. 59
36. RODNÝ DŮM KAMILA HILBERTA	obr. 20

Zdroje:

- VOSTŘEL, Martin. *Louny*. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- MENOŠEK, Jiří a Jaroslav RYCHTAŘÍK. *Louny a okolí na starých pohlednicích*. Louny: Digon, 2004. ISBN 80-903348-5-7.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. *Louny*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. *Louny očima věků*. 1. vyd. Praha: Městský národní výbor Louny, 1970. 101 s. · il.

Pracovní náhled mapy:

Sběrový týden. Louny [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://www.mulouny.cz/cs/mestsky-urad/odbory-mestske-ho-uradu/odbor-spravy-majetku/odpadove-hospodarstvi/sberovy-tyden.html>

5 PŘÍLOHA Č. 2 – SOUBOR METODICKÝCH MATERIÁLŮ

Studijní literatura použitelná pro realizaci programu:

- HAVRLANT, Jaroslav, Jaroslav RYCHTAŘÍK a Martin VOSTŘEL. Louny: na starých pohlednicích. Hostivice: Baron, 2018. ISBN 978-80-88121-41-1.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. Městský národní výbor, 1970.
- MAREŠ, Jan. Louny očima teenagerů. Louny: Město Louny, 2017.
- ŠTĚDRÝ, František. Dějiny města Loun. Klub českých turistů, 1930.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.

Tematický blok č. 1 (Komentovaná prohlídka Loun)

Doporučená literatura pro učitele:

- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. Městský národní výbor, 1970.

Téma č. 1 (Exkurze do Slavětína)

1.–. hodina

Literatura určená pro vytvoření přednášky:

- BIEBL, Konstantin, RAZÍM, Daniel, ed. Král kravat arara. Praha: Maťa, 2014. Bouře. ISBN 978-80-7287-195-7.
- BIEBL, Konstantin. Cesta na Jávu. Praha: Labyrinth, 2001. Karawana. ISBN 80-85935-23-6.
- BIEBL, Konstantin. Zlatými řetězy. V tomto uspořádání 1. vyd. Praha: BB art, 2003. Versus. ISBN 80-7341-104-0.

Téma č. 2 (Recykliteratura)

1. a 2. hodina

Zdroj pro nakopírování textů a fotografií:

- BIEBL, Konstantin. Básně. Brno: Host, 2014. Česká knihnice (Host). ISBN 978-80-7491-156-9.
- MARKVART, Ivo. Skončil jsem jako Jan Masaryk. Louny: Městská knihovna Louny

Ukázka hotových koláží

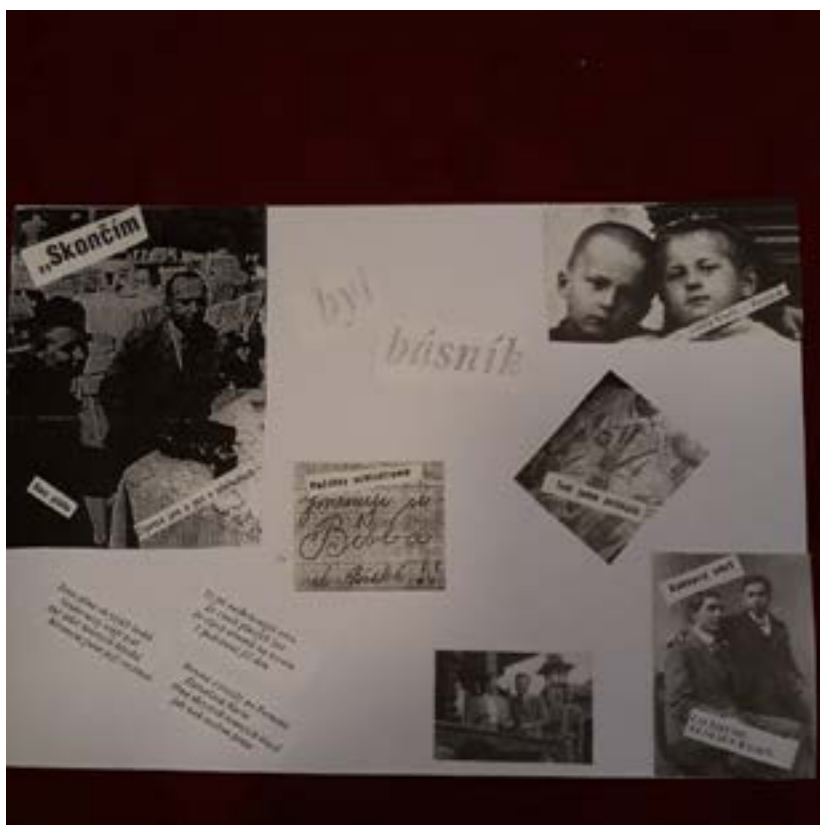

Autor fotografie: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová.

Autor fotografie: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová.

Autor fotografie: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová.

Autor fotografie: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Autor fotografie: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová.

Autor fotografie: Mgr. Petr Hochman, Marcela Langrová.

Tematický blok č. 3 (Louny na starých pohlednicích)

1.–2. hodina

Doporučená literatura pro učitele:

- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- HAVRLANT, Jaroslav, Jaroslav RYCHTAŘÍK a Martin VOSTŘEL. Louny: na starých pohlednicích. Hostivice: Baron, 2018. ISBN 978-80-88121-41-1.
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- Internetové stránky:
- <https://www.muzeumlouny.cz/>
- Prezentace a komentář k ní jsou součástí přednášky, kterou organizuje pro základní a střední školy PhDr. Martin Vostřel Ph.D. Kontakt: vostrel@muzeumlouny.cz.

Téma č. 2 (Pracovní list)

Klíč

1. Kolikáté výročí od svého vzniku bude slavit budova lounské radnice?

c. 130 let

2. Z jakého materiálu byl původní most přes řeku Ohři v Lounech?

b. dřevo

3. Které zvíře bylo používáno coby podklad k fotografiím na pohlednicích z přelomu 19. a 20. století?

c. motýl

4. Ve východní části Loun se nachází dělnická kolonie, kterou obývali zaměstnanci železničních dílen. Svůj název dostala po architektovi, jenž ji navrhoval. Zakroužkuj její správný název.

a. Kotěrova dělnická kolonie

5. Najdi železniční trať, která nevedla na přelomu 19. a 20. století městem Louny.

b. Louny – Podbořany

6. Napiš, o jakou slavnou lounskou budovu se jedná. Zjisti o ní 3 informace.

Loutkové divadlo v Lounech – budova postavena v r. 1920, nejstarší stálé loutkové divadlo v republice, v roce 1998–1999 proběhla rekonstrukce Loutkového divadla

7. Napiš názvy ulic, v jejichž křížení stojí tzv. Vrchlického dům. Použij digitální mapy.

Vrchlického a Pražská ulice

8. Vypiš 3 informace o Jaroslavu Vrchlickém.

Narozen v r. 1853, studium na Karlo-Ferdinandově univerzitě, básnická skupina Lumírovci, dílo: Z hlubin, Strom života, Selské balady, Noc na Karlštejně atd.

9. V domě, kde dnes sídlí obchod firmy Rossman, se původně nacházel obchod U Kalhousů. Co se zde prodávalo?

Obchod s oděvy a látkami

10. Na místě Základní školy Prokopa Holého v Lounech stál původně statek. Označ správný název statku.

b. Hausenblásův statek

11. Kteří slavní architekti se podíleli na opravě chrámu sv. Mikuláše na konci 19. a počátku 20. století?

c. J. Mocker, K. Hilbert

12. Správně spoj dvojice.

Petr Pavel Hilbert	významný lounský starosta
Konstantin Biebl	spisovatel, sbírka Zlatými řetězy
Václav Hlavatý	matematik
Karel Konrád	spisovatel a novinář, člen skupiny Devětsil
Emil Holárek	malíř
Bohumil Lůžek	lounský malíř, kronikář Podlesí a Poohří, archivář

Tematický blok č. 4 (Co nabízí knihovna)

1. hodina

Internetové stránky:

- <https://www.mkl.cz/>
- <https://www.mkl.cz/clavius/index.htm>

Tematický blok č. 5 (Bylo tu, není tu)

Doporučená literatura pro učitele:

- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- MENOŠEK, Jiří a Jaroslav RYCHTAŘÍK. Louny a okolí na starých pohlednicích. Louny: Digon, 2004. ISBN 80-903348-5-7.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. Louny. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. Louny očima věků. 1. vyd. Praha: Městský národní výbor Louny, 1970. 101 s. · il.
- Literatura, kterou budou používat žáci:
- VOSTŘEL, Martin. Louny. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.

2.–3. hodina

Seznam míst, jež budou žáci vyhledávat, zdroje fotografií dotýčných míst:

37. U TRÍ LIP	obr. 14
38. SCHLOSSAROVSKÝ DŮM r. 1813	obr. 16
39. ŠTEFÁNOVSKÝ DŮM	obr. 24
40. ŠKOLA, KTERÁ BYLA ZALOŽENA 28. 9. 1868	obr. 35
41. VEŘEJNÉ WC VE 30. letech 20. století	obr. 7
42. HOSTINEC DALIBORKA	obr. 8
43. DOMY S PODLOUBÍM z r. 1925	obr. 9
44. r. 1943 SÍDLO NSDAP	obr. 18
45. MĚSTSKÝ ZNAK A „V“ z r. 1942	obr. 21
46. RODNÝ DŮM JAROSLAVA VRCHLICKÉHO	obr. 33
47. NEJSTARŠÍ VEŘEJNÁ KNIHOVNA V LOUNECH r. 1898	obr. 42
48. DRTINŮV HOTEL – OBČANSKÁ ZÁLOŽNA	obr. 44
49. PRVNÍ LOUNSKÁ OBROZENECKÁ KNIHOVNA z r. 1844	obr. 57
50. SEKEROVA LÉKÁRNA – DŮM U BÍLÉHO JEDNOROZČE	obr. 59
51. DŮM SOKOLŮ Z MOR	str. 67
52. HIEKOVA VILA	obr. 72
53. VODÁRNA	obr. 73
54. LOUNSKÝ PIVOVAR	str. 299
55. DVŮR RADNICE	obr. 61
56. NOVÁKŮV MLÝN	obr. 74
57. ROZUMOVA ULICE	obr. 76
58. VILA ŠÁRKA – 70. léta 20. století – MATEŘSKÁ ŠKOLA	obr. 87
59. PROMENÁDA	obr. 119
60. CUKROVAR	str. 41
61. AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ V 60. letech 20. století	obr. 84
62. BENZINOVÁ PUMPA v r. 1939	obr. 152
63. HOSTINEC U MODRÉ HVĚZDY	obr. 153
64. HRNČÍŘSKÝ TRH	obr. 155
65. POŠTOVNÍ ÚŘAD v r. 1925	obr. 160
66. HOSPODÁŘSKÁ ŠKOLA	obr. 162
67. PIRITZOVA VILA – 50. léta 20. století – MATEŘSKÁ ŠKOLA	obr. 163
68. KINO ROKOKO	obr. 167
69. HOSPODYŇSKÁ ŠKOLA	obr. 168

70. HOTEL BELLEVUE	str. 42
71. PALÁC LEGIOBANKY	str. 59
72. RODNÝ DŮM KAMILA HILBERTA	obr. 20

Zdroje:

- VOSTŘEL, Martin. *Louny*. Praha: Paseka, 2011. Zmizelé Čechy. ISBN 978-80-7432-114-6.
- MENOŠEK, Jiří a Jaroslav RYCHTAŘÍK. *Louny a okolí na starých pohlednicích*. Louny: Digon, 2004. ISBN 80-903348-5-7.
- HLUŠTÍK, Antonín Jiří, ROEDL, Bohumír, ed. *Louny*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-662-1.
- LŮŽEK, Bořivoj. *Louny očima věků*. 1. vyd. Praha: Městský národní výbor Louny, 1970. 101 s. · il.

6 PŘÍLOHA Č. 3 – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O OVĚŘENÍ PROGRAMU V PRAXI

ZPRÁVA O OVĚŘENÍ PROGRAMU V PRAXI

průběžná/závěrečná

I.

Příjemce	Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, příspěvková organizace
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008225
Název projektu	Mít svět přečtený aneb spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání v Ústeckém kraji
Název vytvořeného programu	P11 – Zpracování místního tématu z historie, folkloru, zeměpisu, hospodářství regionu a umění pro 8. – 9. ročník ZŠ
Pořadové číslo zprávy o realizaci	2.

II.

Místo ověření programu	Datum ověření programu	Cílová skupina, s níž byl program ověřen ¹⁴
Obec Slavětín Městská knihovna Louny, p. o.	5. 12. a 12. 12. 2018	23 až 25 žáků 8. Ročníku Základní škola Louny, Prokopa Holého 2632, p. o.
Oblastní muzeum v Lounech, p. o.	19. 3. a 20. 3. 2019	
Základní škola Louny, Prokopa Holého 2632, p. o.	25. 4. 2019	
Městská knihovna Louny, p. o.	7. 5. 2019	
Město Louny	23. 5. 2019	

III.

Stručný popis procesu ověření programu

a/ Jak probíhalo ověření programu (organizace, počet účastníků, počet realizátorů atd.)?

1. část

Žáci navštívili v doprovodu pedagoga (Petr Hochman) a knihovnice (Marcela Langrová) rodný dům spisovatele Konstantina Biebla ve Slavětíně. Organizátoři zajistili předem vlakovou a autobusovou dopravu. V rodném domě žáci absolvovali komentovanou prohlídku a byli seznámeni se základními životopisnými údaji spisovatele Konstantina Biebla. Dále jim byly přečteny krátké ukázky z jeho díla. Exkurze zahrnovala i návštěvu rodinné hrobky Bieblů. Zde paní Langrová představila žákům další zajímavé členy rodiny K. Biebla.

2. část

Ve druhé části pracovali žáci s texty a fotkami Konstantina Biebla. V rámci tzv. recykliteratury tvořili vtipné koláže z obrázků a textů.

Obě části vnímáme jako nedělitelný celek. První část programu je úvodem k realizaci druhé části. Možné je celý program absolvovat v jeden den. Např. exkurzi dopoledne a recykliteraturu v odpoledních hodinách.

1. části se zúčastnilo 23 žáků, 1 pedagog, 1pracovník MK Louny

2. části se zúčastnilo 25 žáků, 1 pedagog, 1pracovník MK Louny

Program byl rozdělen do dvou částí. První byla zpracována ve spolupráci s Oblastním muzeem v Lounech (PhDr. M. Vostřel). Žáci si muzeum prošli a navštívili většinu jeho expozic. Následovala přednáška pracovníka muzea s názvem Louny na starých pohlednicích. Ve druhé části žáci vyplňovali pracovní list na základě získaných poznatků a informací, které hledali na internetu. Program byl realizován ve dvou po sobě jdoucích dnech.

1. částí se zúčastnilo 25 žáků, 1 pedagog, 1 pracovník Oblastního muzea v Lounech
2. částí se zúčastnilo 25 žáků, 1 pedagog

Tematický blok Co nabízí knihovna byl zpracován ve spolupráci s Městskou knihovnou Louny. Program pro žáky připravila a zrealizovala knihovnice paní Langrová, která se spolupodílí na projektu Mít svět přečtený. Cílem tematického bloku bylo seznámit žáky s prostory lounské knihovny, hlavně s jednotlivými odděleními, a naučit žáky pracovat s knihovním systémem Clavius za pomoci didaktické hry.

Ověření se zúčastnilo 25 žáků, 1 pedagog, 1 pracovník MKL, 1 pracovník Muzea města Ústí nad Labem (Bc. Jakub Doležel)

Žáci absolvovali komentovanou prohlídku v doprovodu pedagoga (Petr Hochman) a pracovnice Informačního centra Louny (Mgr. Blanka Tomášková). Komentovaná prohlídka byla předběžně domluvena s Informačním centrem Louny. Prohlídka Loun je zaměřena na architektonické památky z přelomu 19. a 20. století a proběhla v centru Loun a jeho blízkém okolí. Žáci si prohlédli nejdůležitější stavby, mezi něž patří radnice, budova knihovny, archivu a židovská synagoga. Po prohlídce historického centra komentovaná prohlídka pokračuje do Poděbradovy ulice, jež je zachovalým architektonickým celkem. Zde je věnována pozornost budově Gymnázia V. Hlavatého. Žáci se seznámí s osobností V. Hlavatého. Exkurzi uzavírá návštěva lokality, kde se nachází torzo starých lounských kasáren. Během prohlídky průvodkyně odpovídala na dotazy žáků a vedla s nimi diskuzi.

Komentované prohlídky se zúčastnilo 25 žáků, 1 pedagog, 1 pracovník Informačního centra Louny

Tento tematický blok byl zpracován jako didaktická hra. Žáci byli rozděleni do skupin a za pomoci mapy Loun a knihy Louny, edice Ztracené Čechy, vyhledávali zaniklé či přebudované lokality a objekty z období přelomu 19. a 20. století. Po ukončení hry žáci prezentovali výsledky svého snažení v přednáškovém sále Městské knihovny Louny.

Ověření se zúčastnilo 25 žáků, 1 pedagog, 1 pracovník MKL

b/ Jaký byl zájem cílové skupiny?

Žáci o program projevili pozitivní zájem. Hlavní motivací pro kladnou reakci na program je podle nás odlišnost formy vzdělávání od běžného vyučování, které probíhá ve škole. Recyklitura dala žákům možnost využít vlastní smysl pro humor, a pobavit tak sebe i své spolužáky, a proto program získal od žáků kladné hodnocení.

Žáci o obě části projevili přiměřený zájem. Svou roli samozřejmě sehrálo to, že první část se odehrávala mimo školu a druhá byla spojena s prací na počítači. Oba uvedené faktory zvýšily zaujetí žáků.

Zájem žáků byl přiměřený. Pozorně vyslechli přednášku paní Langrové, vstřícně reagovali na otázky, diskutovali a samozřejmě se seznámili s většinou prostor knihovny. Dále se zcela bez problémů naučili pracovat s knihovním systémem a byli schopni během didaktické hry vyhledávat knihovní dokumenty.

Žáci ke komentované prohlídce zaujali spíše pozitivní postoj. Na základě svých znalostí kladli smysluplné dotazy a projevovali zájem o prezentované objekty. Projevili schopnost plnohodnotně diskutovat s paní průvodkyní.

Žáci didaktickou hru hodnotili jako zdařilou. Každá skupina identifikovala správně zadané lokality. Kooperace v jednotlivých pracovních skupinách fungovala bezchybně.

c/ Jaká byla reakce cílové skupiny?

Reakce na obě části programu byly vesměs pozitivní. Komentovaná prohlídka expozice byla podávána v kontextu dalších dobových událostí. Žáci některé události a reálie znali z výuky a dokázali reagovat na kontrolní otázky. Druhou část hodnotíme jako povedenější. Důvodem je zvýšený zájem žáků na tvorbě koláží. Činnost považovali za zábavnou.

Program v muzeu žáci hodnotili kladně. Věnovali pozornost danému tématu, kladli přednášejícímu otázky a diskutovali přiměřeně svému věku a intelektovým schopnostem. Ve druhé části, během níž vyplňovali pracovní list, pracovali se zájmem a zadané úkoly splnili bez větších problémů.

Reakce žáků byla vesměs pozitivní. Didaktickou hru spojenou s vyhledáváním knihovních dokumentů považovali za zábavnou. Žáci opět ocenili, že tematický blok probíhal mimo běžné školní prostory.

Žáci reagovali vesměs pozitivně. Dokázali dostatečně zúročit znalosti získané ve škole a velmi zaujatě diskutovali s přednášející. Diskuzi vedli přiměřeně úrovni žáků osmého ročníku. Jejich dotazy se vztahovaly k jednotlivým architektonickým objektům a prezentovaným osobnostem. Během celé přednášky projevovali o daná témata zájem.

Žáci pochopili správně princip hry. Zapojili se do ní úplně všichni a ukázali schopnost spolupráce. V závěrečné prezentaci dokázali podat souvislý a smysluplný souhrn své činnosti. Reakce na didaktickou hru hodnotíme jako pozitivní.

Výsledky ověření

a/ Výčet hlavních zjištění/problémů z ověřování programu:

- Na nějaké zásadní problémy jsme během ověřování nenarazili. Jisté potíže vždy způsobuje zajištění dopravy na exkurze. V našem případě se jednalo o to, že jsme byli nuceni zbytečně čekat na veřejnou dopravu zpět z exkurze.
- Nejpalčivějším problémem bylo počasí, které bylo bohužel chladné a větrné.
- Další zásadní problémy se během ověřování programu neobjevily.

b/ Návrhy řešení zjištěných problémů:

Dopravu lze vyřešit objednááním soukromého dopravce, ale zde je úskalím vyšší cena dopravy.

Výše uvedený problém lze jen velmi těžko řešit. My pro exkurzi zvolili relativně teplý měsíc roku, přesto se počasí stalo mírným znepríjemněním akce. Pro lepší odhad počasí existuje možnost použít jednu z internetových předpovědí počasí, ale ani to nepřináší absolutní jistotu.

c/ Bude/byl vytvořený program upraven?

Vytvořený program lze použít bez úprav.

Doplnili bychom, že celý program může pedagog se žáky absolvovat v jeden den, ale samozřejmě záleží na jeho rozhodnutí.

d/ Jak a v kterých částech bude program na základě ověření upraven?

Program lze použít bez úprav.

Hodnocení účastníků a realizátorů ověření¹⁵

a/ Jak účastníci z cílové skupiny hodnotili ověřovaný program?

Jak jsme výše napsali, program byl přijímán kladně, druhá část programu byla žáky hodnocena jako lepší. Žáci neměli připomínky k realizaci programu. Především byli spokojeni s průběhem didaktické hry, která prověřila jejich dovednost pracovat s knihovním katalogem. Žáci vysoce hodnotili především to, že výuka měla jinou formu a byla prováděna mimo školu. Didaktická hra je zaujala a projevili pozitivní přístup k řešení zadaných úkolů.

b/ Co bylo v programu hodnoceno v rámci ověřovací skupiny nejlépe?

- V rámci ověření byla nejlépe hodnocena tvorba koláží, která žáky vyloženě bavila a byli spokojeni s výsledky své práce.
- Velmi vysoko žáci hodnotili během první části realizaci programu mimo školu a přednášku PhDr. Vostřela doprovázenou powerpointovou prezentací. Druhá část žáky bavila, protože se pozitivně staví k práci s moderními technologiemi a činnost spojená s internetem je baví.
- Didaktická hra spojená s vyhledáváním v knihovních dokumentech.
- Nejvýše bylo hodnoceno provedení programu mimo školu.
- Žáci pozitivně hodnotili celý tematický blok. Líbila se jim práce ve skupinách, v nichž pracovali samostatně bez výrazné pomoci učitele. Také bylo kladně přijato, že hra se neodehrává ve škole, nýbrž venku ve městě.

c/ Jak byl hodnocen věcný obsah programu?

Věcný obsah byl přijímán kladně ve všech programech s aktivním zapojením žáků a zapojením se do diskuze. Žáci získali nové poznatky o zajímavé osobnosti, která žila v jejich rodném městě, poznatky mohou dále využít v českém jazyce a dějepise. Program dále podpořil výtvarnou fantazii žáků. Přednáška, prohlídka knihovny a didaktická hra byly precizně připravené a u žáků vyvolaly kladnou odezvu. Tematický blok programu žáky naučil pracovat s mapou, zlepšil jejich orientovanost v Lounech a seznámil je se zajímavými lokalitami a objekty.

d/ Jak bylo hodnoceno organizační a materiální zabezpečení programu?

Program byl časově a z hlediska získávání poznatků dobře sestaven. Materiální zabezpečení poskytla Městská knihovna Louny a v tomto směru bylo také vše v pořádku. Dále přednáška Louny na starých pohlednicích a její zpracování.

Program přednášky vytvořila paní průvodkyně. Její přednes byl bezchybný a obsah plně vyhovoval požadavkům programu. Svou náročností prohlídka odpovídala intelektovým a fyzickým možnostem žáků osmé třídy základní školy.

e/ Jak byl hodnocen výkon realizátorů programu?

Žáci byli podle svých slov spokojeni s prací realizátorů, tedy kladně a bez připomínek. Kladně hodnotili výkon PhDr. Vostřela.

15 Vychází z evaluačních dotazníků žáků, učitelů, realizátorů programů – pracovníků neformálního vzdělávání či záznamů rozhovorů se žáky, které příjemce uchovává pro kontroly na místě.

f/ Jaké měli účastníci výhrady/připomínky?

Výhrady souvisely se zmiňovanou dopravou. Žákům se nelíbila prodleva spojená s čekáním na dopravu. Další výhradu žáci měli vůči zmiňovanému počasí. Zásadní připomínky a výhrady k programu nebyly.

g/ Opakovala se některá výhrada/připomínka ze strany účastníků častěji? Jaká?

Závažnější výhrady se neobjevily, tudíž se ani neopakovaly.

h/ Budou případné připomínky účastníků zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?

Připomínky do další verze programu nebudou zapracovány. Doprava je těžko měnitelný faktor. Lze ho změnit, ale organizátoři musí počítat s vyšší cenou.

Připomínky k počasí lze jen velmi těžko zapracovat do další verze. Možné je doporučit realizaci programu na září či červen. Další důvod pro změny není.

i/ Jak byl program hodnocen ze strany realizátorů programu?

Program byl hodnocen pozitivně, naplnil očekávání, bylo dosaženo vytyčených cílů a ukázal se jako plně funkční. Jedním z hlavních důvodů je, že program dokázal žáky zaujmout a představit jim Louny z jiného pohledu.

j/ Navrhují realizátoři úpravy programu, popř. jaké?

Upravil bych pouze měsíc konání programu. Realizátoři programu další úpravy nenavrhují. Program měl očekávaný výsledek a zcela bezproblémový průběh.

k/ Budou tyto návrhy realizátorů zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?

Realizátoři programu další úpravy nenavrhují. Program měl očekávaný výsledek.

l/ Konkrétní výčet úprav, které budou na základě ověření programu zapracovány do další/finální verze programu:

Program lze použít bez úprav.

Zpracoval/a: Petr Hochman, Mgr., 2. 1. 2020 Louny

7 PŘÍLOHA Č. 4 – DOKLAD O PROVEDENÍ NABÍDKY KE ZVEŘEJNĚNÍ PROGRAMU

Ondřej Prancl

Od: Hránková Klára <klara.hrankova@npi.cz>
Odesláno: čtvrtek 29. dubna 2021 9:46
Komu: Jiří Starý
Kopie: prancl@svkul.cz
Předmět: Re: dotaz na zveřejnění materiálu na RVP.cz

Dobrý den,

děkuji za zprávu, Vaším dotazům rozumím.

K těm článkům, můžete se inspirovat našimi [články](#) na portálu. Článek by měl mít metodicko-didaktický charakter a měl by být pro naší cílovou skupinu učitele. Délka článků se obvykle pohybuje okolo 4 normostran. Manuál zasílám přímo [zde](#).

Ohledně nabídky materiálu portálu RVP.CZ – jako doklad o tom, že jste materiál nabídli, by mohl sloužit tento e-mail, ale nevím jistě. Každopádně Váš materiál na portálu RVP.CZ bude. [Modul EMA](#), který je součástí portálu, je formou partnerství napojený na databázi OP VVV, a tím se tak všechny materiály z této databáze překlápí do tohoto modulu.

Děkuji za pochopení a v případě, že se rozhodnete na náš portál vložit článek (není to povinnost), budeme rádi.

Přeji pěkný den a mnoho zdraví!

Klára Hránková
 redaktorka Metodického portálu RVP.CZ
 Weilova 1271/6
 102 00 Praha 10
 Tel: +420 274 022 410
 E-mail: klara.hrankova@npi.cz
www.npi.cz
www.rvp.cz

Od: Jiří Starý <stary@svkul.cz>
Odesláno: středa 28. dubna 2021 17:00
Komu: Hránková Klára <klara.hrankova@npi.cz>
Kopie: prancl@svkul.cz <prancl@svkul.cz>
Předmět: Re: dotaz na zveřejnění materiálu na RVP.cz

Dobrý den,

děkuji Vám za zprávu. Článek by neměl být větší problém, povězte prosím, jaká forma by Vám nejvíce vyhovovala a já text dodám.

Rád bych se ještě zastavil u mých původních dotazů, protože stále mi dost věcí není jasná:)

Naše výstupy nemáme povinnost zveřejnit v databázi OP VVV. Máme řídicímu orgánu předložit doklad o tom, že jsme vzdělávací program nabídli RVP.cz.

Zde se dostáváme do celkem schizofrenní situace, jelikož pro uveřejnění na portále RVP.cz musí dát externí hodnotitel ŘO OP VVV vzdělávacímu programu "punc nejvyšší kvality."

Podobných projektů, jako je ten náš, se po republice realizuje nikoli, jsme tedy zatím první, kteří se na Vás s podobným nevšedním dotazem obracíme?

